

Posta post-plátte in nu No. 224713

Levegő-Posta

ELLEN

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Ára 5 lej
5696. EV. SZIVAN 9. XIX. ÉVF. 126. SZAM

Benes

Junius 6-án három államfő ül össze Burestiben, hogy a mai zavaros külpolitikai hangulatban megtárgyalja a kisantant államok ügyeit.

A három államfő egyike Benes Eduárd, Csehszlovákia köztársasági elnöke, akinek 52 éves születésnapját most nagy ünnepség követte: ünnepelték meg az egész cseh köztársaságban.

Ez az élete teljében lévő férfi, Európa egyik legérdekesebb politikai pályafutását járta be és személyiségének erejével, pompázó szellemi képességeinek főnyelével kitűnően irta nevét nemcsak Csehszlovákia, de az egész európai történelem lapjaira.

31 éves korában kezdett politizálni Benes és a 31 éves fiatal ember az akkor már 65-ik évét taposó Masarykkal együtt menekülésre kényszerült az osztrák-magyar monarchia urának ítélte elől. A cseh függetlenség tántoríthatatlan harcosa vállalta azt a nehéz feladatot, hogy Masarykkal együtt az osztrák-magyar monarchia létalapjait ingassa meg a külföldi közvéleményben. A monarchia nemzetiségi törekvéseinek egyik legkiemelkedőbb egyénisége volt, aki felvette a harcot azzal az elmélettel szemben, hogy a monarchia létezése a középeurópai gazdasági egység igazságlaga, melynek szétbontásával megbontják a Duna medence egész gazdasági strukturáját.

Alaposan meggyőző érveket kellett Párizsban és Newyorkban felhoznia ennek a tételenek a bizonyítására. A dunai konföderáció terve már ekkor a maga teljes egészében tisztán állt a cseh nemzetiségi politika vezetői előtt, akik a népek függetlenségét nem tartották összegegyeztetetetlennek az egykori uralkodó népekkel való békés gazdasági együttműködéssel.

Óriási erőt kölcsönözött Benes külföldi munkájának, hogy egész működését, miként a Masarykét is, benső demokrata meggyőződés hatotta át. Számára nem létezett különbség nép és nép között, csak az elnyomó és az elnyomott közti helyzetnek volt tökéletes ismerője és felelőse. Ez a demokrata meggyőződés irányította Benes eszelkedéseit akkor is, mikor a megvalósult Csehszlovákiában, mint 17 éven keresztül volt külügyminiszter döntő súlyú szerepet vitt az ország nemzeti-politikájának megteremtésében. A nagy demokrata szövetséges, Franciaország, mintájára alakította meg a csehszlovák köztársaság közigazgatását és államgépezetét. A kisebbségi jogok tekintetében ez az ország a világszerte dühöngő nemzetiségi elnyomás idején is mint a tisztultabb világszemlélet igazi példája állhat oda: itt minden nép a saját nyelvén beszél, itélkezik, ír és tanul, nincsenek kisebbségi és többségi jogok, mert csak jogok és kötelességek vannak.

Külpolitikai vonatkozásban Benes lehet a kisantant megteremtőjének tekinteni. A nemzetiségű jelentős személyiség: Titulescu csak később lépett fel és csak a három állam szövetségének hathatósabb kibővítésén segíthette. Benes a Franciaországgal való szövetség jegyében egyik előkészítője volt annak a nagy horderejű diplomáciai munkának is, amely Szerbtorozsországot kapcsolta be Európa legjelentősebb szövetségi hálózatába.

Végül említhetjük meg, ami a mai szomorú időben számunkra megnyugtató: Benes a maga személyében mint a csehszlovák köztársaság elnöke, egyedül is biztosíték arra, hogy a 600 ezernyi csehszlovákiai zsidóság jogai csorbíthatatlanul megmaradnak. Ma egyetlen ország van Európában, ahol a zsidó élet biztonságban és nyugalomban van: ez Csehszlovákia. Lengyelország és Románia után Európában itt él a legtöbb zsidó. És ez a zsidó közösség nagy szeretettel és megbecsüléssel viseltetik Benes köztársasági elnök iránt, aki amióta elnök, személyes közbenjárásával oldotta meg a csehszlovákiai zsidóság néhány fontos problémáját.

Ezért van az, hogy a világ zsidósága, így a romániai is, szeretettel üdvözölte Benes 52-ik születésnapja alkalmával és mostani, romániai látogatása is ezért tölti el őszinte örömmel az ország zsidóságát, abban a reményben, hogy ennek az államfőnek a példaképe jótékony hatással lehet közéletünk zavaros hangulatára.

Az olasz-angol közeledés lehetőségére egyre több utat nyitnak meg a kulisszamögötti diplomáciai tárgyalások

A magyar külügyminiszter után Csehszlovákia és Törökország is békeszándékát és az általános megégyezésre irányuló hajlandóságát hangzolta. Franciaországban egyre nagyobb méretet ölt a sztrájkmozgalom, melynek sikere érdekében maga Leon Blum folytat tárgyalásokat. A névus Gibraltárba érkezett

Mussolini ma nagy külpolitikai beszédet mond az olasz minisztertanácson

Mussolini nyilatkozata után a nemzetközi feszültség többé-kevésbé engedett. Külpolitikai körökben nagy érdeklődéssel várják Mussolininek a minisztertanácson tartandó beszédét, amely hangsúlyozni fogja Olaszország békeszándékát a Daily Telegraphban közölt nyilatkozat szellemében. Az utóbbi napokban elhangzott miniszteri nyilatkozatok, így Kánya magyar, Krofta cseh külügyminiszterek és Ismet Inchu török miniszterelnök beszédei az őszinte békeszándék hangoztatásával és általános szövetségi hálózat megteremtésének kívánásával valóban a hangulat pillanatnyi felengedését hozták. Általánosságban az a vélemény, hogy a francia, angol és orosz külpolitika egyetértenek abban, hogy az Olaszország elleni megtorlásokat a legrovidebb időn belül felfüggesztik. Ismerve a kérdésben Anglia súlyos kötelezettségeit, ezt az indítványt valószínűleg Franciaország fogja megtenni a népszövetségi tanácsülésen. Franciaországban nyugodalmat kellene a sztrájkmozgalmak, amelyek egyre általánosabb jellegűek lennének.

Olaszország sürgeti a közeledési tárgyalásokat

London, május 29. A Daily Telegraph kiküldött munkatársának helyzetjelentése szerint az olasz külpolitika az abessziniai biztonság, az Olaszország és Kelet-Afrika közti közeledés védelme, az európai béke és a megtorlások felfüggesztése követelésével nyugalmi helyzetet kíván teremteni. A megtorlások felfüggesztése inkább erkölcsi, mint gazdasági természetű követelés, mert szakértők szerint a megtorlások politikájára révén Olaszország nemzetgazdasága erősödött. A behozatali nehézségek miatt új iparágak alakultak ki, amelyeket a kormány a jövőben már védeni kíván a külföldi versenytől. Ha a megtorlásokat megszüntetnék, Olaszország szívesen részt venne annak a bizottságnak a munkálataiban, amelyet a Népszövetség tökéletesített biztonsági rendszer érdekében küldene ki.

Ha a megtorlásokat fenntartják, úgy Olaszország a Népszövetségből való kiválás gondolatával foglalkozik

és külön biztonsági szerződéseket kíván kötni.

Mint Rómából jelentik, lehetséges, hogy a szombati minisztertanácson Mussolini fontos nyilatkozatot fog tenni a Daily Telegraphban adott nyilatkozatának szellemében. Az olasz sajtó egyelőre csak arra szorítkozik, hogy leközzölje a nyilatkozat szövegét és ennek fontosságát igyekezik ki hangsúlyozni. A lapok rámutatnak Eden angol külügyminiszter és Grandi londoni olasz nagykövet megbeszéléseire, amelyek a légkör megváltozása első jelének tekinthetők. A lapok remélik, hogy Anglia nem zárkózik el Olaszország békés óhajával szemben. Ugyanakkor azonban

a sajtó elégedetlenségének ad kifejezést afelől, hogy a Népszövetség, a francia óhajoknak megfelelően az ősi ülésszakra akarja halasztani az abesszin kérdés és a megtorlások tárgyalását.

Ugyanakkor Olaszország széleskörű diplomáciai munkát fejt ki nyílt és titkos szövetségesei körében a megtorlások politikájának felfüggesztése érdekében. Így az argentinai kormány ma átiratot intézett a Népszövetség titkári irodájához és azt a

határozott kívánását fejezte ki, hogy a Népszövetség feltétlenül vegye még a júniusi rendkívüli ülészakon tárgyalás alá a megtorlások, Abesszinia bekebelezésének kérdését és a Népszövetség átszervezéséről szóló javaslatokat.

A névus Gibraltárban

Gibraltár, május 29. A névus ma megérkezett és partraszállt. Hailé Szelasszié rangrejtve utazik épp ezért nem is részesítették hivatalos fogadtatásban. A kikötőben a kormányzó várta, aki a császárt ebédre hívta. A névus a Rock szálldában foglaltatott le magának lakosztályt. A szálloda igazgatósága az olasz személyzetet a névus ottartózkodásának idejére szabadságolta.

London, május 29. Miss Ratheborne munkáspárti képviselőnő ma az alsóházban megkérdezte Lord Kranborne külügyi államtitkárt, vajjon a Szezi csatorna bizottsága nem fog-e olyan intézkedést tenni, amely a jövőre nézve megtiltana a fegyverszállításokat a csatornán keresztül. Kranborne kijelentette, hogy hogy ilyen intézkedéseket nem tettek tanulmányozás tárgyává.

VILÁG TUKRE

A zsidó világkongresszus feladata

Dr. Stephen Wise, newyorki főrabbi az „American Jewish Congress” és a „Comité des Delegations Juives” elnöke a zsidó világkongresszusról fővilágosító cikket tett közzé az amerikai zsidó sajtóban. A cikk tartalmában és hangjában valóságos történelmi jellegű és alkalmas arra, hogy a világkongresszusról alkotott fogalmakat tisztázza.

Az emancipáció gyümölcseit — írja — elvesztettük, vagy azon az uton vagyunk, hogy elveszítsük. Ki tudja meddig tart, amíg teljes nyugalom lesz Palesztinában? De addig is, kérdjük, mi történjen? Vajjon a sötétség birodalmában mindenki közülünk külön harcoljon a fasiszta elnyomók és diktátorok ellen? Vagy pedig egysegesen és zárt sorokban tegyünk egyelőre kísérletet a problémának alapos megismerésére. Szembe kell néznünk a zsidó lét szomorú és boldogtalan kérdéseinek.

Az antiszemitizmus nem helyi vonatkozású probléma, hanem zsidóknak nemzisdókkal való érintkezésének az eredménye. Minden országban föllelhető. Egyes országokban virulens, másutt vitás; néhol elhallgatják, másutt elnapolják... De létezik és Japántól Amerikáig az egész világon dühöng. Civilizált országokban, mint Franciaország, Anglia és Amerika, enyhé formákban mutatkozik. Közép- és Kelet-Európában brutálisan.

Sokat tanulhatunk más zsidók tapasztalataiból. Ha 25 évvel ezelőtt a német zsidók együtt ültek volna egy zsidó világkongresszuson orosz és román zsidókkal, talán megtanulhatták volna fölül, hogyan lehet intellektuálisan és fajilag védekezni olyan szerencsétlenség ellen, ami most rájuk szakadt. Mi zsidók, akik szíjjelszörtan élünk a világon azért nem tanulunk egy mástól, mert nem merészkedünk tapasztalatokat kicsérélni egymással, mert érhetetlen módon azt hisszük, hogy nagyobb csapásokkal szemben immunizálva vagyunk. Azért van ez, mert a zsidók elzárkóznak az alapvető igazságok elől, mert nem akarják látni a gazdasági összefüggéseket, amelyek a zsidók különleges helyzetét föltételezik és igazolják.

A zsidó világkongresszus kell, hogy a pillanatnyi helyzetben a zsidóság kilátásaival foglalkozzon és egy és mindenkorra száműzze azt a felfogást, amely szerint a jótékony és az egyéni támogatás a zsidó nyomor és zsidó fájdalom egyetlen gyógyítószere. Hogy a jótékonyt az egész zsidó probléma megoldásának tekintik, nyilván abban keresendő, hogy vannak zsidók, akik elhitetik magukkal, hogy a támogatás az igazságtalanságok megszüntetésénél többre képes és van annyi ereje, hogy áthidaljon nagy osztálykülönbségeket.

A zsidó világkongresszus feladata lesz proklamálni egyszer és mindenkorra, hogy a zsidók testvérek. Eddig egyetlen testvér a másikat nem tudta megmenteni alalmazásával, nem tudta jótékonykodással kimenteni a szolgaságból, ha csak nem korlátolt, rövid időre. Az a felfogás, hogy a jótékonykodás, az egyéni támogatás és a filantropia meg tudja oldani a zsidó problémákat, sok tragédiának volt okozója. Ennek a felfogásnak egyetlen komoly eredménye, hogy a zsidó közéletet a filantropia irányítja. Minthogy a jótékonyági elemet általános érvényű győzelemnek tekintik, a filantropusok a zsidó élet jó és rossz, de mindenesetre legfelsőbb bírái. Azt látjuk, hogy a zsidó világban a fi-

ek

mellett a román poli-
ással tekint a nemzeti
ktató hadjáratának
s, hogy

ülését a kormány
ita.

előtti ülésén foglalko-
el és erőyes hangu
dott ki. A kormány
on igyekszik mér-
ek sikerét. A Drep-

ntézet kiáltványát
bicenzurálták.

jelüli a párt hivatalos
nta meg.
en való ellenállás je-
atározatot, hogy

a kormány betöltö
kisebb méretek-
ben megtartják.

ogy a tiltakozó gyű-
és szervezetei távira-
rályhoz és a nemzeti
ívását fogják köve-
pártvezetőség több
kihallgatásra kap

zták
követtséget
neiroban

28. (Rador). Több
ap a spanyol nagy-
nak burtoztatát össze-
karkak tiltakozni a
argas elnökhöz inté-
lyben követelték az
azonnali szabadon-

jelet, 50 kiló
kiló vajat
a tejnapon

ogy cluji megyehá-
rmegyei prefektus
alakult, amely má-
szését határozta el
sikerral zajlott le
en a Szent Mihály
fították fel a tejes-
prefektus kislánya és
ának, Opreacu Mir-
rvosnak kislánya
égnek körülbelül 2
juhsajtót és 25 ki-
lete két óra lefor-

s 12-én
eg Eduard
rályt

délelőtt összeült az
y kiltizze Eduard
időpontját. A biro-
ham-palotában üt
tével és úgy hatá-
2-én, szerdai napon
t. A hagyományos
holnap heroldok
oronázás időpontját.
a Westminsteri
megtartani.

és Lapkiadó R. T.
Baron L. Pop 10.
8-61.

AT

lantropok, vagyis azok az emberek, akik azt hiszik, hogy a jótékony és támogató alkalmas a problémák tartós megoldására, a zsidó élet vezérére emelkedtek és most már olyan vakmerők, hogy a zsidó nép jövőjéről a filantropia útját jelölik meg.

Ez a zsidó nép egyik nagy szerencsétlensége. A világkongresszus fel fogja hívni a zsidókat, hogy gondolkozzanak a különböző zsidó problémákon és vitassák meg nyíltan és szabadon, hogyan lehet a zsidó népet nyugalomhoz hozzásegíteni. Ezen a kongresszuson a szervezett zsidóság képviselői eldöntik, mik a zsidó élet alapvető problémái és hogyan lehet azokat kezelni. A kongresszus egyúttal fel fogja hívni a nemzsidó világot arra, hogy foglalkozzanak ama zsidó problémákkal, amelyek nem magából a zsidó életből fakadnak, hanem a zsidó népek a többi néptől való viszonyából. Foglalkozni kell a nemzsidóknak zsidókkal szemben való idegenkedésének és igazságtalanságának okairól.

Ebből az alkalomból még nem lehet elvárni, hogy végső megoldásokat találjunk. Még újfajta gyógyszerekről sem lehet szó. Véleményem szerint a kongresszus bizottságokat fog kiküldeni, amelyek foglalkozni fognak a zsidó jogok védelmének problémáival, a kivándorlás kérdésével, a gazdasági átrétegződéssel és Palesztinai ügyekkel. Ha majd az igazi szolidaritás tanujelét adjuk, már ez egymagában nagy siker lesz.

Azt hiszem, mindenki előtt nyilvánvaló, hogy a kongresszusra szükség van. A zsidó világkongresszuson, minden hátsó gondolat nélkül bátran és önérzetesen kell ki-

Grippát, hűlést, fejfájást
azonnal szünteti a

JAWOL

a legideálisabb idegcsillapító

mondani mindazt, ami a zsidó közélet számára fontos és hasznos. Ennek során ki fog derülni, hogy a zsidó közéletben szerepe lehet olyanoknak is, akik nem éppen a jótékonykodást tekintik az egyetlen csodaszereknek. Meg fogja mutatni nekünk és az egész világnak, hogy a zsidóság teljes egészében, hogy egyetlen zsidónak a sorsa azonos az egész zsidóság sorsával, hogy az egyes zsidó fájdalom mindnyájunk tragédiája, hogy — mint egy régi zsidó közmondás mondja — egymásért felelősek vagyunk. És a világ éppúgy látni fogja, mint mi, hogy nem zárunk ki senkit sem politikai, vagy szociális meggyőződése miatt sorainkból. Minden zsidónak meg van a joga, hogy az összes szociális és gazdasági problémákról úgy gondolkozzon, ahogy akar és egyetlen fasiszta csoport sem náci-Németországban, sem Lengyelországban, sem a többé-kevésbé fasiszta hajlamú Amerikában nem fogja elérni, hogy „fasiszták zsidók” befolyásolják tanácskozásainkat.

Ha majd együtt lesznek a világ zsidóságának reprezentánsai és mindenki látni fogja, hogy a legkülönbözőbb politikai álláspontok és gazdasági rétegek képviselői jönnek, akkor meg fog szünni a rágalom is, hogy a zsidók két részre oszlanak: kapitalistákra és kommunistákra. Azok, akik zsidóságukat becsületbeli ügyüknek és felelőséges kötelességüknek tekintik, bizonyára képviselhetni fogják magukat a zsidó világkongresszuson. A félénkek, akik rettegnek a zsidóságuktól, akik igazat adnak ellenségeink ama állításának, hogy zsidónak lenni szégyen, azok nyugodtan mellőzzék csak a zsidó kongresszust.

A zsidó világkongresszust megtartjuk nélkülök is, mint ahogy a kongresszus a világon széjjelszórt zsidók ügyét fogja szolgálni. Ez a gyűlés, miként a cionista világkongresszus nyitánya lesz egy új korszaknak: az önbecsülés és önfegyelm korszakának. A kongresszus a zsidó bátorságot és a zsidó önérzetet fogja az egész világon megszervezni.

Wehib pasa Kairóban elmondja az abesszin összeomlás okait

„Sikerült az olasz lázítás: a végén már nem szívesen haltak hősi halált a népusért”

Kairó, május 29. Wehib pasa a török generális, aki az Ogaden környékén vezényelte az abesszin hadsereget az olaszok ellen, a napokban Kairóba érkezett. A portsaidi kikötőben, abban az órában, amikor egy olasz hadihajó kötött ki Mussolini két fiával, akiket a lelkes olasz kolónia lázas mámorban éljenzett, Wehib generális ellépett a fiatal mohamedánok kis csapata előtt, akik a fogadtatására felsorakoztak. Ez a tömzsi, mosolygós öreg ur, a tarbusával, a fekete selem nyakkendőjével és kemény frakkjal, lérválal egyáltalán nem kelt az emberben hadvezéri benyomást. Ezzel a külsővel lehetne diplomata, csak éppen azt nem gondolja az ember, hogy generális volt az abessziniai vad hegyek és a vad törzsek között. Azt mondják, a csatáiban a legkitűnőbb katoná volt, most fáradt és letört... A népus hírszára utazik Jeruzsálembe. A hazátlan király beszámolóit kér az elveszett ország utolsó fővezérével.

A Fialat Mohamedánok Klubjában találkoztam vele.

— Hogy mik voltak a háború utolsó napjai, — felelte kérdésemre, — azt ugyanis tudja mindenki. Abesszinia a népus távozása után nem akart tovább létezni. Viszont úgy látom a helyzetet, hogy a népus kitűnő szolgálatot tett a távozásával. E bizonyos, hogy idegenben jobban tudja megvédelmezni az országát és népét s ugyancsak bizonyos, hogy mivel ő képviseli az igaz ügyet, végül is győznie kell.

— Az olaszok — folytatja a tábornok — nagyszerűen küzdöttek. Graziari katonái nem hasonlíthatók össze a mult olasz harcosainak jellemével. Ezek a harcosok valóban csodálműveket. De ugyancsak elragadtatóssal kell szólnom az abesszin katonákról, akik hallatlan bátorsággal dobták magukat a harcba. Egyéb fegyver híján ez a bátorság

volt az egyetlen, amivel még ma is fel lehetne tartani az olasz haderők támadásait, ha a belügyi események nem zavarták volna fel a helyzetet.

— Az olasz taktika, a lakosság fellázítása a népus uralma ellen, kitűnően sikerült. Ez a hangulat végül a katonaság körében is megváltozott a fegyelmet. A háború vége felé már nem szívesen haltak hősi halált a népus katonái — a népusért.

— Bizonyos, hogy az olasz fegyver felsőbbrendűségének is nagy szerep jutott, bár e pontnál igen sok a túlzás, különösen a repülőgépek szerepére célok. Az olasz repülőgépek csupán légi sőtámadásokat tettek. Én például az egész háború alatt egyetlen ízben sem láttam olasz gépet 2000 méteren alul repülni.

— Ilyen távolságról pedig a gépfegyver minden jelentőségét elveszti, Ami a bombákat illeti, le kell szögezni, hogy nagyon költséges gyilkoló szer a bomba. Az Ogaden frontján az egész háború alatt összesen 4 halottat és 6 sebesültet csináltak sorainkban az olasz légi bombák. Az a benyomásom, hogy a déli fronton Ferruccio Ranza tábornok vezényelte alatt a légi haderők valamivel nagyobb sikerrel operáltak.

— Mi volt a legnagyobb élménye a háború alatt?

— A legnagyobb élményem? Érdekes. Erre még nem is gondoltam. De ha igen erőlködöm, azt hiszem, a legnagyobb élményem az volt, amikor a háború első percében, talán a legelső olasz puskaugyó ellőtte mellőlem a leghűségesebb katonámat...

— És halkan beszél tovább az öreg harcos arról, hogy miként rogyott le és hogyan halt meg mellette a háború első percében leghevesebb bajtársa az abessziniai vad hegyek között...

(U. I.)

A kanadai anyasági verseny izgalmas finise

Két tizgyermekes anya vezet

Toronto, május 29. Nagy izgalom közepette közeledik a finis felé a torontói híres anyasági verseny. Mint már beszámoltunk róla, egy külön torontói ügyvéd, Charles Vance Millar körülbelül kétfélmillió értékű díjat hagyott arra a kanadai anyára, aki az ő halálától számított tiz éven belül a legtöbb gyermeket hozza a világra. Az ügyvéd 1926 október 31-én halt meg s így a verseny 1936 október 31-én ér véget.

Sokáig egy Mrs. Matthew Kenny nevi 13 gyermekes asszony vezetett a versenyben. A vetélytársak azonban rájöttek, hogy a 13

gyermek közül három nem az övé és ezért Mrs. Kennyt „diszkvalifikálták”. Most két asszony áll az élen, egyenlő eséllyel: Mrs. Arthur Timleck és Mrs. Stephen Darrigo. Tiz-tiz gyermekük van. Majdnem biztos, hogy ők fognak győzni holtversenyben, ha csak október 31-ig valamelyik kilencgyermekes pályázó ikreket vagy éppen hármas, négyes vagy ötös ikreket nem hoz a világra.

George Sproat, Millar végrendeletének végrehajtója egyidőre Angliába menekült a verseny izgalmai elől.

A nemzeti parasztpárt erélyeshangu kiáltvánnyal szólítja fel távozásra a kormányt és követeli a hatalmat

rt kormánybuktató hadjárata

erőknek ilyen arányú megnyilatkozását, alkotmányos harcok keretében.

A nemzeti parasztpárt ezzel bizonyította, hogy élén a parasztsággal az összes produktív társadalmi osztályokra támaszkodik, melyek rendszerváltozást és az állam újjáépítését kérik természetesen alapjai és az idő szellemében.

Ezeket a néptüntetések megerősítette az a bizalom, amelyet a nép mutatott a nemzeti parasztpárt iránt az utóbbi napok parlamenti, vagy közigazgatási választásain.

Mindenütt és minden körülmények között az ország a jelenlegi kormány ellen emelte fel szavát. Az ország elitélté, mert:

Megszegte összes kötelezettségeit, amelyeket a kormánya-jövevelekor ígért az országnak, felemelte az adókat és az összes társadalmi osztályok, de különösen a

A RHEUMA és CSUZ leghatásosabb orvossága TOGAL

A gyógyító orvostudomány egyik legtekélyesebb alkotása a TOGAL. Sok ezer orvos, a világ minden részéből, kísérletezett e gyógyszerrel és dicséri csodás hatását. Különösen kiemelik a meglepően gyors gyógyulási eredményeket, amelyeket a Togal-tabletták rendszeres használatával rheumánál, csuzos ideg fájalmaknál, főfájásnál, és rohamokban jelentkező fejfőrcsőknel elérték.

● Nem is csoda ez, mert a TOGAL sikerrel összetételénl fogva más valami, mint egy közönséges fájdalomcsillapító szer. A TOGAL radikálisan kiküszöböli a testből a betegség okát, a hugasavat és e mellett még hosszú használat esetén sem káros. Gyógyszertárakban és drogeriákban.

parasztság számára megdrágította az életet.

Támogatta a visszaéléseket, sikkasztásokat és szélhámosságokat.

Fedezni akarta a binősöket és el akarta rejteni az ország elől az erkölcselenséget, a korrupciót és fosztogatást a cenzúra és oszromállapot bevezetésével és állandósításával. Tehetetlenül, tekintély és méltóság nélkül és rosszindulattal támogatta a terrorista cselekedeteket és módszereket, amelyek az állam méltóságát ásták alá.

Az ország a liberális párt kormányzását saját érdekei veszélyeztetésének tartja és joggal várja, hogy az uralkodó alkotmányos előjogait gyakorolva késedelem nélkül távolítsa el a kormányt.

A nemzeti parasztpárt a tartományi népgyűlések befejezése alkalmával a résztvevők százezreinek fegyelmének és rendjének láttán hazafias kötelességből szólítja fel a kormányt, hogy vonja le a következtetéseket.

Ha az ország arra kényszerülne, hogy tovább szenvedjen egy tehetetlen és korruprt kormány alatt, hogy az országról és koronáról katasztrófális következményeket hártson el, a nemzeti parasztpárt nem fog meghátrálni történelmi felelőssége előtt és teljes határozottsággal és áldozattal fog harcolni szerepének és elhivatottságának tudatában a nép megmentésére.

A nemzeti parasztpárt központi végrehajtó tanácsa.

Szokolov gyászünnepély Clujon

Cluj, május 29. Cluj város zsidósága nagy vezérének, Nachum Szokolovnak, a Cionista Világszervezet volt elnökének halála alkalmából folyó hó 31-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a Poale Cedek nagytemplomban nagy gyászünnepséget rendez. A gyászünnepség programja a következő: Elnöki megnyitó: Dr. Rosenfeld Salamon. Nachum Szokolov: Danzig Hillel. El mole rachmim: Enekl az ortodox hitközség kórusa Weisz Izidor főkéntor vezetésével. A palesztinai események: Jámbar Ferenc. Felszólalnak még a cluji összes zsidó intézmények képviselői.

Ezen az ünnepségen a cluji zsidóság impozáns tömegekben fejezi ki részvétét és halálját elhunyt vezérével szemben és egyben egyseggel válaszol az utolsó palesztinai eseményekre.

— Ki lesz az új tábori főrabbi? Bucuresti-ből jelentik: Lehetséges, hogy Schorr rabbi halála folytán, aki a bucuresti helyőrség katonai lelkésze is volt, a nemzetvédelmi minisztérium dr. Alperint, vagy dr. Becket nevezi ki erre a tisztre.

Wolfgang von Weis revizióben nyílt

Lawrence és a pánarab

Bucuresti, május 29. Wolfgang von Weis cionista vezetésű szári főügyész fia, a Negyvenhárom éves kötésű férfi. Arcát szántják keresztül, akkori párbajokból, palesztinai zavargások tiszki jobbkeze. Dől is vágta volna modor, ugyanazok szemüvegének diópi vezérére emlékeztet mentuma izzóbb és mint szónok, talán ja.

Wolfgang von Weis mániában tartozkod más regáti centrum

„Lawrence és a pánarab”

— Hagyjuk a pánt — vetették közbe — létele nagyon idegellkivilágától. Az U egyetlen cionista pánt beszélnünk inkább sokat járt és az a sokat találkozott, a küldetésében járta túlálsabb. Weis dr. kissé ta, olvassuk el két Kampf um das he „Zwischen dem Meer”. ... Aztán megát s anélkül, hogy kezd.

— Szegény Hussalt Cyprus szigetét rályát meggyilkol sincs többé...

— Könyvből híres Lawrence ezre mint biöff. Mindaz, szél, legenda. Az a művel... Igaz, hogy tetésben állott Huss odaigerte a nagy a jelt, ha fellázítja a ellen. Szegény Huss elérni. Az arabok fel, helyesebben lá háboru már véget törte meg magát a borus prédára leh Medinában például rök zászló uralkodó pasát tekintették r

— Husszein az Akabába menekült 1925-ben. Az öböl a napon az angol rus szigetére, szaria tania Husszeint. E még a páncélos p ből. És az az emb redes megígerte, k

Miért ül o tanu

NE HABOZZA „REX” hajórási POMPEI, PALER 13.600 lej, vasut, ban, vezető, öss naphan társutas BADBA, FRANZ ellátással, orvosi pektust: BIROU

Wolfgang von Weisl, revizionista vezér Bucurestiben nyilatkozik az Uj Keletnek

Lawrence ezredes hazugságairól, az öreg Husszein tragédiájáról, a pánarab mozgalom bióffjéről, a fasiszmsról és az angolok Palesztina-politikájáról

Bucuresti, május 29. (Az Uj Kelet tud.) Wolfgang von Weisl az ausztriai revizionista cionisták vezére, volt osztrák császári főügyész fia, orvos, kitűnő újságíró. Negyvenhárom éves, szélesvállú, keménykötésű férfi. Arcát mély sebforradások szántják keresztül, amelyeket részben diákori párbajokból, részben az 1929-es palesztinai zavargásokból örökölt. Jabotinszki jobbkeze. De mintha Jabotinszki-ből is vágták volna ki. Ugyanaz a beszédmódor, ugyanazok a mozdulatok és még szemüvegének dioptriái is a revizionisták vezérére emlékeztetnek. Csak temperamentuma izzóbb és rosszabb politikus. De mint szónok, talán vezérért is tulszárnyalja.

Wolfgang von Weisl néhány napja Romániában tartózkodik és Bucurestiben és más regáti centrumokban tartott előad-

sokat a revizionisták programjáról és a palesztinai országépítés problémáiról. Ardealba is el akar jönni, mert ugymond, Ardealban nagyon gyenge lábón állnak a revizionisták...

Wolfgang dr., akivel igen érdekes beszélgetést folytatott Bucurestiben az Uj Kelet munkatársa, a szélsőséges revizionisták táborában is a szélsőséget képviseli és amikor közöltük vele, hogy nyilatkozatot kérünk az Uj Kelet részére, nyomban a revizionizmus eszmei tartalmára terele a beszélgetést.

— Hogy mi fasiszták vagyunk? A zsidó gyermekeket lehet csak ilyesmivel ijesztetni... Aztán, miért is ne lennének a zsidók között is fasiszták, miért ne igyekeznénk megvalósítani azt, amit szívünk mélyéből kívánunk...

„Lawrence ezredes könyve: blöff, hőstettei: legendák”

— Hagyjuk a pártpolitikát, doktor ur, — vetettük közbe — mert az önk szemlélete nagyon idegen az ardeali zsidóság lelkivilágától. Az Uj Kelet pedig nem áll egyetlen cionista párt szolgálatában sem; beszéljünk inkább az arab sivatagról, ahol sokat járt és az arab vezérekről, akikkel sokat találkozott, amidőn a Freie Presse küldetésében járta a Keletet. Ez most aktuálisabb.

Weisl dr. kissé neheztelt. Azt mondta, olvassuk el két könyvét, az egyik „Der Kampf um das heilige Land”, a másik „Zwischen dem Teufel und das Rote Meer”. ... Aztán mégis meggondolja magát s anélkül, hogy észrevénné, beszélni kezd.

— Szegény Husszein emir azóta meghalt Ciprus szigetén... Fejsalt, Irak királyát meggyilkolták... Fuad király sincs többé...

— Könyvemből megtudhatja, hogy a híres Lawrence ezredes könyve nem egyéb mint blöff. Mindaz, amit hőstetteiről elbeszél, legenda. Az arab felkelés nem az ő műve!... Igaz, hogy Lawrence összekötésben állt Husszein emirrel, akinek odaigért a nagy arab birodalom koronáját, ha felláztatja az arabokat a törökök ellen. Szegény Husszein semmit sem tudott elérni. Az arabok csak 1918-ban lázadtak fel, helyesebben lázadtak volna fel, de a háború már véget ért, Allenby keresztültörte már magát a török fronton és háborus prédára lehetett számítani... De Medinában például még 1925-ben is a török zászló uralkodott és az arabok Kemál pasát tekintették még uruknak.

Találkozás Akabában a száműzött Husszeinnel

— Husszein az angolok fedezete alatt Akabába menekült. Ott találkoztam vele 1925-ben. Az öbölben ott vesztegelt azon a napon az angol páncélos, melynek Ciprus szigetére, száműzetésbe kellett szállítania Husszeint. Huszonnégy órája volt még a páncélos parancsnokának jóvoltából. És az az ember, akinek Lawrence ezredes megígérte, hogy az összes arabok

császárává fogja kikiáltani, lerongyoltan, szegényes sátorban fogadott a sivatag szélen és átkozva mutatta Mac Mahon irását. Hosszu, kuszált diplomáciai irás, mely az összes arabok felszabadításáról, Husszein érdemeiről, az angolok jóakaratairól beszélt, az angolokról, akik Husszein igényeit az arab nép igazsága jegyében, protektorátusuk alá veszik. A dokumentum azonban egyetlen precíz ígéretet sem tartalmazott. Amikor figyelmeztettem, hogy félrevezették, becsaptak — nem akarta elhinni. Csak Lawrence ezredest, Mac Mahont, Ibn Saudot és saját fiát, Abdullah emirt átkozta... Mert közben mindenki kapott valamit, akik kevesebbel is megelégtéltek, mint az öreg Husszein. Anglia felparcellázta az arab birodalmat Husszein fia és rokonai között, akik készek voltak elárulni az öreget, az egyetlen, aki becsületesen szolgálta népét és aki a zsidókról, mint testvéréről emlékezett meg.

— De hagyjuk ezt, azt hiszem, nem érdeklik az újságíró kalandjai a sivatagban és különben is olyan régen volt, hogy nekem is úgy tűnik, mint valami eltemetett történet.

Nincs pánizlám mozgalom

— Beszéljünk talán a pánizlám és pánarab mozgalomról — vetettük közbe.

— Nincs pánizlám mozgalom. Vagy talán azt hiszi, hogy az Indiában élő hetvenmillió mohamedánt érdekli a palesztinai főmufti handabandázása? Néhány évvel ezelőt alkalmam volt beszélgetni a madrasi kormány egyik tagjával. A tartománynak 25 millió lakosa van. A miniszter többek között megkérdezte, hogy miért vándoroltak ki „szüleim” Palesztinából. Amikor felvilágosítottam, hogy nem a szüleim, hanem őseim vándoroltak el a szentföldről 1800 évvel ezelőt, nem akarta elhinni. Nem akarta elhinni, hogy közben a rómaiak is voltak Palesztinában. Csak annyit tudott, hogy Palesztinát Mózes és Józsuá foglalták el és Saul, Dávid és Salamon voltak a királyai... „És most hányan vannak az országban?” — kérdezte. Mire megmondtam, aziránt érdeklődött, hogy hány muzulmán él Palesztinában.

Miért ül odahaza?... Menjen ki a világba, lásson, tanuljon!... Tárgítsa ki látókörét!...

NE HABOZZON, holnap már talán lekészt, tartsa fenn még ma helyét a világhírű „REX” hajóúriáson. Indulás már június 24-én: TRIEST, RAGUZA, PATRAS, NÁPOLY, POMPEI, PALERMO, ALGER, GIBRALTAR, GENUA, VELENCE... az egész ut csak 13.600 lej, vasut, hajó, teljes ellátással, az összes kirándulások autóval a felsorolt városokban, vezetői, összes vízumok, belépőjegyek, összes borralalok. — Azonkívül minden hónapban társasutazások Párisba! Továbbá egyéni utazások KARLSBADBA, MARIENBADBA, FRANZENSBADBA, POSTYENBE, olesó átalányárakon 21 és 28 napos kurára, ellátással, orvosi kezeléssel, fürdővel, kurtaxával. Fizetés lejben! Kérjen még ma prospektust: BIROUL DE VOIAJ ING. ERDÉSZ, BUCURESTI, III. Calea Victoriei 168.

KOPROL adagotása igen könnyű: kisebb gyermekek számára negyed, nagyobbaknak fél pastilla legend.

KOPROL az ideális HASHAJTÓ!

Csak kevés hashajtó felel meg azoknak a követelményeknek, amelyeket az orvostudomány a jó hashajtótól elvár. A jó hashajtó mindenek előtt biztos hatású legyen, ne okozzon görcsöket, hatása legyen enyhe, de biztos. Ize kellemes kell legyen, hogy szedése ne okozzon még gyermekeknél sem néhezéget. Mindezen követelményeknek ideálisan felel meg a KOPROL csokoládépasztilla, amelyet gyermekek, felnőttek egyaránt szívesen szednek.

KOPROL

Egy millió — válaszoltam. „Na és azért csinálnak ilyen nagy dolgot? Inkább mondja el nekem, hogyan vágják a szárnnyast maguknál, még mindig a régi rituálé szerint?...”

— Ez jobban érdekelté, mint a pánizlámizmus és a palesztinai arabok ügye.

A főmufti és Ibn Saud

— A bagdadi kalifa vén disznónak nevezte előttem a jeruzsálemi főmuftit és kutyának, banditának Ibn Saudot, a vaha-bit birodalom királyát... Ibn Saudnál hűségesebb zsoldosa nem volt még a brit birodalomnak. Kire számítom akkor a pánarab mozgalom? Abdullahra, a transzjordániai emirre, aki alig várja a zsidókat és kit megöl az irigység a palesztinai arabok megtollasodása miatt?... Az egyiptomiakra, vagy a marokkóiakra? Nem érdeklí őket az ügy. A jemeniekre? Az ő világuik csak Mekkaig terjed...

— Uram, nekünk három ellenségünk van: Hitler, aki gyűlöli bennünket Part pour l'art és azért is, mert ezzel Marokkóban meg Szíriában üthet egyet a franciákon... A kommunisták, akik Palesztinában az angolokon akarnak ütni egyet és természetesen a nemzeti öntudatra ébredt zsidókon is, akik nem hajlandók ágyutöltelék lenni Birobidzsanban... és a palesztinai arabok, akik küzdeni fognak ellenünk, míg nem leszünk többségben, mert pénzelik őket a náciak, a kommunisták és az effendik, akik hatalmukat féltik. És mint minden országban, itt is van hazafiás ifjuság, mely öni, meghalni kész, mert felesküdtöt erre.

Mussolini és a revizionisták

— És az olaszok?
— Ez rágalom! — pattant fel türelmetlenül Weisl dr — s hogy még precízebb legyenek: angol rágalom. Az olaszokat nem érdekli Erec Jiszrael — jelenti ki olyan határozottsággal, mintha ehhez csakugyan semmi kétség nem férhetne. Az olaszok, a fasiszták,

— mondja — nem antisemiták, ezt csak a kommunisták állítják. Én tudom, mert beszéltem Mussolinival a mi ügyünkről. Tudja ön, hogy Olaszországban olasz tisztnek adnak katonai nevelés a mi ifjuságunknak?

— A revizionisták által szervezett ifjaknak — jegyezzük meg.

— Természetesen. De ez nem változtat a lényegen.

— És mit gondol, doktor ur, mit várhatunk mi az angoloktól?

Az angolok

— Az angoloknak érdekük, hogy a zsidók megerősödjének Palesztinában. A zsidóknak Anglia hű szövetségeseit találhat. A baj az, hogy az angolok azt hiszik, hogy a kolonizációs politika legnagyobb tudósa. Palesztinában csodót mondtak. Pártatlanok és szemlegések akarnak lenni. Kísérleteznek. Nos, hát ez nem megy. Az arabok nem nyugszanak bele sorsukba, erre ne számítsunk... Az angolok maguk sem tudják, hogyan csinálják... 1929-ben 160 ezer zsidó élt az országban. Öt év alatt a számuk megkétszereződött. Erre az angol bürokrácia gondolkodába esett: „Ez igen gyorsan ment”. Az arabok megneszelték ezt a hangulatot és „fel-lázadtak”. A mostani zendülés idillnek mondható az 1929-es eseményekhez képest. 1929-ben voltak órák, amikor az arabok komolyan uralták a helyzetet. Ami most történt, nem aggasztó. Sőt, talán jó volna, ha a sztrájk még tartana négy-öt hétig. Ha az angol urak nem bocsátkoznak tárgyalásokba, az arab vezetők elvesztik minden autoritásukat és így legalább 5-6 évig ismét nyugalmunk lesz. Ezen idő alatt legalább egymillióra fog emelkedni a zsidók száma...

— Ha azonban a legkisebb koncessziót is teszik az araboknak, ez újabb zavargások magvát rejtené magában. A terrorizmus erre várnak.

— Ami bennünket illet, nem állhatunk ölbe tett kezekkel. A mi ügyünk nem kolonizációs, hanem politikai kérdés. A zsidók ügye nem Anglia apró gyarmati kérdése. A zsidókérdés európai probléma, amelyet gyorsan és radikálisan kell megoldani.

— Ime az egész kérdés-komplexum — mondotta Weisl dr nagy lendülettel és nyomatékkal és az intervjút végeztért.

Hátszegi Ernő

Szeptemberben világbékekongresszust hívnak össze

A világ legismertebb demokrata vezérei írták alá a felhívást

Cluj, május 29. A világ békeszervezetei a folyton növekvő háborus veszéllyel szemben világra szóló békebarát megnyilatkozást készítenek elő. Az előkészítő bizottságnak tagjai Európa legnevezetesebb haladott gondolkodású személyiségei, élükön természetesen a francia és angol demokrácia markáns alakjaival. A békekonferencia szeptember első napjaiban fog összejúlni. A bizottság az alábbi felhívást tette közzé világszerte: „Szeptember 4., 5. és 6-án összeül a világ béke kongresszusa.

Férfiak és nők, különösen a fiatalok — nevelők, főnökök, munkások, tisztviselők, parasztok, szellemiségek — képviseléseitek magatokat a konferencián.

Tegyetek mindent azért, hogy ezekből álló küldöttségek fejezzék ki, amit szívetekben éreztek és kiáltások olyan hatalmas IGEN-t, hogy hallatszon messzire és a háború kovácsolói tudják meg, hogy az egész világ ellenük van, ha fel merészlik gyujtani otthonaikat.

Küldjétek csatlakozásaitokat. Legyetek a Népszövetség s a békes együttműködés eszméjének hordozói. Alakítsátok meg a békéltező központokat. Válasszátok meg küldöttségeiteket.

Ötszáz ezer önkéntes katona győzött az an-

gol békenépszámlálásán, „Peace Ballot.” Harcoljatok a világ békemozgalmának győzelméért!

Harcoljatok, harcoljatok, harcoljatok!”

A felhívást a következők írták alá: Lord Robert Cecil, az angliai békepan meg szervezője, Pierre Cot volt francia légügyi miniszter, Leon Jonhau, a munkakonfederáció főtitkára, Herriot, volt miniszterelnök, E. Borel, Titel Petrescu, Jourdain, Daladier, Paul Faure és még számosan. Tíz országban van ezen kívül előkészítő bizottság. A francia tanácsban Romain Rolland, a belgában de Brauchères, a csehben Benes és Hodzsa, a spanyolban Azana a legnevezetesebb. A békemozgalom világszerte nagyon népszerű.

POSTYÉNI KURA

A clujli Park-szanaszatórium autorizált postyénii osztályában eredeti postyénii iszappal pompás gyógyeredmény érhető el. — (Rheuma, ischias, nóbajok). Felvilágosítás: Telefon 346.

Egy ragyogó tavaszi nap . . .
egy kellemes gyalogút . . . de

ELŐBB

NIVEA

Ez tökéletesen megvédi a
leégés ellen, a bőrt kellemes
hűvösen, frissen
tartja és felszívja a fölös-
leges izzadságot.

NIVEA-CREME . . . Lei 17.- - Lei 77.-
NIVEA-OLAJ . . . Lei 26.- - Lei 80.-

KÖZGAZDASÁG

A magyarországi biztosítás-ügy reformja Romániában is éreztetni fogja hatásait

Biztosító Központba tömörítik az összes magyarországi intézeteket

A magyarországi biztosító intézetek és a romániai biztosítók között évtizedes érdekkapcsolatok állnak fenn. Így nyilvánvaló, hogy az a gyökeres reform, amelyet a magyar kormány végrehajtani elhatározott, sok vonatkozásban éreztetni fogja hatását az ardeali biztosítási piacon is.

Szükségesnek tartjuk ennél fogva, hogy egy budapesti közgazdasági szaklap ez irányú cikkét kivonatolva közöljük az alábbiakban:

„A biztosításügy reformtervei két irányban mozognak. Egyrészt a felügyelet teljes átalakítását hozzák, különös tekintettel arra, hogy a magyar piacon működő intézetek 95 százalékban külföldi fiókok, vagy érdekeltségek. A reform másik része az eddigi díjtartalékolási rendszer teljes revízióját hozza elkerülhetetlenül magával. A nemzeti gazdaság érdeke, hogy azok az igen számottevő tőkék, melyeket a biztosítópia magából kitermel, végre egyöntetű tervszerűséggel vonassanak az országos újjáépítés nagy munkájába. A földterherrendezés és a telepítés olyan feladatok elé állítja a pénzügyi kormányzatot, hogy a biztosítási díjtartalékok felhasználása nem lesz figyelmen kívül hagyható.

A biztosítási reformok a régóta tárgyalás alatt levő Biztosítóintézeti Központ keretében fognak minden valószínűség szerint megvalósulni.

Körülbelül fél évvel ezelőtt indultak meg a Biztosító Központ létesítésére irányuló tárgyalások, melyek az utóbbi hetek szomorú eseményei következtében most természetesen meggyorsultak. A Biztosítóintézeti Központ végeredményben olyan keretmegoldás, mely az összes függő problémákat rendezné, de olyan kommersziális elgondolásban, amely az egyoldalú állami intervencionizmus veszélyét eleve kizárja.

Címe is utal arra, hogy a tervezett intézmény a Pénzügyi Központtal hasonlóan egyesíti magában a biztosítóintézeteket és az állami, valamint a közhitelt érdekeket.

A Biztosítóintézeti Központ ugyanis egy intézmény keretében rendezti:

1. a felügyelet reformját (mely eddig teljesen passzív hivatali működés volt és a díjtartalékok kvalitatív ellenőrzésére szorított),

2. a felügyelet szükséges finansziális kiterjesztésének megadja a működési bázist mert

3. a viszontbiztosítás működése révén teljes betekintést ad a magyar biztosítási ügyekbe,

4. szövetkezeti formája révén a biztosítókkal együtt oldja meg a díjtartalékok kívánatos egyöntetű befektetésének kérdését,

5. viszontbiztosítási tevékenysége révén nivelálja a viszontbiztosítási aránytalanságokat, főleg külföldi viszonylatban a hazai piac javára,

6. egész tendenciájában a hazai biztosító intézetek felerősítését célozza és segíti elő a túltengő külföldi biztosítási érdekekkel szemben,

7. likvidációs tevékenysége révén egyrészt az állami és közérdekeltségi javak érdekeit szolgálhatja, másrészt ugyanakkor a hazai biztosítási érdekeket ápolhatja tervszerűen a viszontbiztosítási továbbadás által,

9. törvényelőkészítési és statisztikai munkálkodása automatikusan következik

abból a helyzetből, hogy teljes és üzleti áttekintése van az ügyek felett.

10 megállapíthatólag haszonnal dolgozó intézmény lenne és ez a haszon nem a komoly biztosítók zsebéből, hanem azon biztosítók stóckjaiból származnék, amelyeknek felesleges és életképtelen mivolta nyilvánvaló és melyeknek eltűnése — a komoly intézetek által való felszívása — köz- és biztosítási érdek.

A hírforrásul közölt fenti cikk beszédesen igazolja azt a gyökeres átalakulást, amelyet a biztosítási reform jelent a magyarországi intézetekre nézve.

RÖVID ÜZLETI HIREK. A Morgan telefontársaság már régóta folytat tárgyalásokat Clujon felépítendő automata-centraléjához szükséges telek megvásárlására. A társaság hónapokkal ezelőtt meg is vásárolta az Intrepinderile Foriestiere Romane cluji székházát ötmillió lejért. A szakértő mérnökök azonban utólag megállapították, hogy ez az épület nem bírja el az automata-központ gépi berendezésének súlyát és emiatt a társaság az újonnan vett épületet mintegy kétféle lejes vezetéssel továbbadni iparkodik. Most, amint értesülünk, Morganék megvásárolták a Str. Neuculcea 4. számú saroktelket, ahol az új központ befogadására szükséges épületet fölépíthetik. — Mociornita bucaresti cipőgyár évek óta lerakatot, illetve detailfiókot tart fenn Clujon, mely fiók eddig egy helyi bankár tulajdonában, illetve vezetésében működött. Amint értesülünk, a fiókot Petre Pop, a cluji Atlantica gyarmatárúzet tulajdonosa vette át. — Ismeretes, hogy a szerencsejátékokat nemrégiben országsszerte teljesen betiltották. Már akkor olyan pesszimistikus hangok hallatszóttak, hogy ez a betiltás sem végleges, sem generális nem lesz és nemsokára, ha kisebb számban is, de újból megnyílnak a játéktértek. A fejlemények szerint ez a fenntartás valószínű is bizonyult. A napokban egy cluji kiüvállalkozás, amely a bucaresti központ egész alatt, bucaresti tőkés részvételével folytatja tevékenységét, megkezdte a divatos hazárdjátékok tartását. — Az orsovai Anglo-Romana textilgyár, amely eddig egy angol családi érdekeltség tulajdonában működött, röviddel ezelőtt a csehszlovákiai Jandera textilgyári érdekeltség tulajdonába ment át. A tranzakció révén az Anglo-Romana gyárat Jandera r. t. néven új részvénytársaság vette át. — Moskovits József, a Banca Ardeleana volt aradi fiókgazdája a cluji központnál nyert igazgatói minőségben beosztást, míg dr. Friedländer Sándor igazgató, aki eddig a központnál működött, átvette az oradeai fiók vezetését. — Banca Hiescu r. t. Cluj az állami osztályosorsjáték cluji főkollektora, ezen

Tiznapos nyaralás a Fekete tengeren

Carmen Sylva pompás strandját élvezhetik utasaink rendkívül kedvezményes áron.

A Fekete tenger legkeresettebb fűrdőhelyére, Carmen Sylvára hirdetjük meg következő utazásunkat.

Tiznapos nyaralásunk

vasuti (gyorsvonat III. oszt.) költséggel, teljes ellátással és minden mellékköltséggel (kurtaxa, fürdő, borraival) együtt

Összesen csak 2.750 lej.

Ez a társasutazásunk, melyet szintén a Napilapok Egyesült Utazási Osztálya bonyolít le, a legtekélyesebb kényelmet nyújtja utasainknak. A tengerpart melletti villa'akásokból fürdőruhában járhatnak ki a strandra és az egész napot kellemes pihenésben tölthetik. Esti szórakozást a fürdő kaszinója és a különböző elegáns szórakozóhelyek nyújtanak.

Utazási osztályunk a legkényelmesebb elhelyezésről gondoskodott, amennyiben két utast helyez el egy nagy kétágyas szobában. Az étkezés bőséges és rendkívül változatos. Reggelre kávé vagy tea, vaj és sütemény, délben és este háromfogásos menü.

10 napot pihenhet a legtekélyesebb kényelemben.

a legkényesebb igényeket is kielégítő előzékeny kiszolgálás mellett. Kivánatra diétás étrendről is gondoskodunk. Megbizottunk állandóan rendelkezésre fog állni a gondoskodik arról, hogy utasaink igen kellemesen töltött tiz nap emlékével térjenek haza. Ezt a kényelmet és pihentető üdülést mindössze

2.750 lejért

nyújtjuk utasainknak.

Jelentkezés legkésőbb június 12-ig

kiadóhivatalunknál, Str. Baron L. Pop 10 szám.

Tiznapos nyaralásunk június 20-án veszi kezdetét

s teljes tiz napon át fog tartani. A Clujról való indulás és visszatérés pontos idejét és a részletes utiprogramot legközelebb közöljük.

Írásbeli érdeklődésre postabélyeg beküldése esetén azonnal válaszolunk.

Eredeti közlemény

Az első üveg Gastro D. után teljesen meggyógyultnak érzem magam

és szívből köszönöm, hogy módomban van megismertetni a szenvedőkkel azt a győztes, amellyel visszakaphatják egészségüket és életkedvüket.

Teljes tisztelettel:

Tóth Stefan

Sft. Paul, jud. Arad

P. U. Sofronia

A köszönőlevelek százait kapjuk az ország minden részéből, melyekben lelkesedéssel számolnak be a Gastro D. csodálatos hatásáról, ami oly gyorsan gyógyít gyomor- és bélbajokat, valamint fekélyeket. Kapható Császár Ernő gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124, vidékre 130.— lej utánvéttel küldi.

Kísérje figyelemmel az ezután közlendő köszönőleveleket.

jogostványáról lemondott. A Banca Hiescu kollekturájának átvételére az osztályosorsjátékigazgatóság Clujon „Collektura Oficiala” néven saját szövetet állított fel.

Az adótervezésekre nem terjed ki a bankok által élvezett konverzió kedvezménye. Egy simleulsilvaniei pénzügyi konverzió egyezsége kötött betétesei és hitelezői, miközben tetemes adóhátraléka maradt fenn. Emiatt az adóhivatal foglaltat vezetett az intézet ellen, amely kontestációval élt. Ez ügyben az oradeai törvényszék helyt adott a kontestációnak, az intézet konverziós jogára való tekintettel, ami ellen az oradeai táblához folyamodott fel a fiscus. A tábla kimondotta, hogy a konverzió kedvezménye nem terjed ki az intézet állami és községi adótervezésaira.

Eladták a tileagdi petróleumfinomítót. A tileagdi petróleumfinomító teljes berendezését megvásárolta a dició Hercules téglagyár. Szakkörökben feltűntelt, hogy a téglagyár üzletszerűleg foglalkozik használt gépi berendezés és installációk megvételével, így jelenleg tárgyalásokat folytat az aradi Patria volt Hazai Fatermelő fűrészfűzeme megvásárlására.

Be kell cserélni a képesítéshez kötött iparvállalatok iparigazolványait. A szakmai képesítéssel nem bíró fizikai személyek, valamint jogi személyek és kereskedelmi vállalatok tulajdonát képező műhelyek és vállalatok az új ipari képesítési törvény szerint csak úgy működhetnek, ha mesteri képesítéssel bíró vezetőkkel és iparigazolványokkal rendelkeznek. A törvény életbeléptetése idejében iparigazolvánnyal bíró munkaadók kötelesek 4 hónap alatt az e törvény által előírt iparigazolványok kiállítását kérni a munkakamarák kisipari szakosztályainál, mely alkalommal képesítési okmányaik is felülvizsgálatnak. Kisiparos az új törvény meghatározása szerint az a munkaadó, aki maximum 10 munkással dolgozik, vagy maximum 20 loerőt használ. A munkások számának ideiglenes emelkedése nem változtat a kisipari vállalkozás jellegén, csak ha hat hónapnál hosszabb ideig tart.

Convocare

Domnii acționari ai Băncii „BANCA DE CREDIT MARUNT SI ECONOMIE S. A.” Cluj, sunt convocati in

ADUNAREA GENERALE ORDINARA pentru ziua de 31. Maiu 1936. Duminica ora 11 a. m. la Casa de Rugăciuni ai Comunității Evreesti in Cluj, Cl. Regele Ferdinand 52.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă, bilanțul și contul de gestiune incheiate la 31/XII. 1935. precum și bugetul pe anul 1936. 2. Raportul cenzorilor. 3. Descărcarea consiliului de administrație de gestiune pe anul expirat. 4. Alegerea membrilor in Comitetul de cenzori. 5. Propunerile, numai atunci vor fi desbătute, dacă aceste vor fi inaintate la Banca in scris, cel mai târziu, până la 26. crt. ora 12 a. m. Nu vor putea lua parte la votul adunării generale ordinare, decât membrii, cari au depus acțiunile la Caseria Băncii până la 26. crt. ora 12 a. m. Un membru nu poate avea decât o singură procură.

In caz, dacă adunarea nu se va putea ține din motivul incapacității de deciziune in acest caz o vom amana la 7. Iunie a. c. in aceiaș local și timp, și fără privire la numările membrilor. In acest caz acționari au dreptul de a depune acțiunile lor până la 4. Iunie a. c. ora 12.

Cluj, la 18. Maiu 1936.

DIRECTIUNEA.

Egyévi a komm Hirsch

Cluj, május 29. (A rös halasztás után kezdte meg dr. Hirsch, Simó Irén és Farkas Gizella perének érdemben vádirat felolvasása tárgyaláson, melyre tárgyalás a vádlott kezdetét.

Tudvalevő, hogy a bíróság a vádlottat a Hirschnél két frank könyvet és kommtak, míg Simó Irén töredékét, melyben életével foglalkozó egyik fejezetben a Gizellánál is saját, melyek egy munkában uralkodó munk

Miért k nek Cs

Elsőnek dr. Hirsch hadbíró. Kijelent franciá tudományos neacsó könyvüzletbe lehetnek illegálisak között szerepel S matematikai tanára során elmondja, Jolán nevű leány hban. A leányt nem össze egyszer járt felbontotta a csom kommunistá röpdédre, nem-e tudja, a leány, a vádlott.

Elnök: Igaz-e, h tották Csehszlová propagandát fejtett

Vádlott: Sohase Brünnből azért mentem, mert Csehsz pottandijakat róttak Amikor ez ellen töb nál, majd a közökt több diáknak, akik tek, nem engedték éven beiratkozának

Simó Irén, a másoc 22 éves, vallomásáb mekkorából ismeri nak volt osztálytárs kommunistá propag Constantában le is talált regénytöredé ja, hogy bányától életéről, miután az Ezen az alapon írta egy Radó nevű tgr be, aki azonban ki nem elég nivós ah érdemes. Tagadja, h munista mozgalomb apja nyugalmazott zetője volt a tgr-m

Farkas Gizella 23 gépirónó, majd Clu lyezkedett el. Eliszm nem kommunistá. V erősi, hogy irodá zett a munkáskör belse életéről, ahol

Elnök: Mit igaz élete?

Vádlott: Magam i tam, hogy milyen k egy napot dolgozm zetni kell a betegse betegek vagyunk, kezelést. Amikor p nek, hogy nem tud az azt válaszolta, e hogy másképpen i met.

Elnök: Elég rossz (Nagy derűség.) A vádlottak kiba képviselői pergátló

I. Egy kisfiu meg JECKE COOPER

Egyévi fogházra ítélte a hadbíróóság a kommunista propagandával vádolt Hirsch Gábor vegyész-mérnököt

Simó Irént négyhavi fogházra ítéltek, Farkas Gizellát felmentették

Cluj, május 29. (Az Uj Kelet tud.) Többszörös halasztás után a cluji hadbíróóság tegnap kezdte meg dr. Hirsch Gábor cluji vegyész-mérnök, Simó Irén zeneakadémiai növendék és Farkas Gizella hivatalnok kommunista perének érdemben tárgyalását. Miután a vádirat felolvasása megtörtént már az előző tárgyaláson, melyet felebehagytak, a tegnapi tárgyalás a vádlottak kihallgatásával vette kezdetét.

Tudvalevő, hogy a három vádlott: januárban tartóztatták le. Házukátásán dr. Hirschnél két francia nyelvű tudományos könyvet és kommunista röpcédulákat találtak, míg Simó Irénnél egy általa írt regény töredékét, melyben a kaszárnyák és katonák életével foglalkozik kritikai hangon és az egyik fejezetben a Szovjetuniót élteti. Farkas Gizellánál is saját kéziratát találták meg, melyek egy munkásné életéről és a gyárakban uralkodó munkaviszonyokról szólnak.

Miért kellett elhagynia dr. Hirschnek Csehszlovákiát?

Elsőnek dr. Hirsch Gábort hallgatja ki a hadbíróóság. Kijelenti, hogy a lakásán talált francia tudományos könyvek a Cartea Românească könyvtárban is kaphatók és így nem lehetnek illegálisak. Az egyik könyv szerzői között szerepel Sergescu, a cluji egyetem matematikai tanára is. Vallomásaának további során elmondja, hogy a röpcédulákat egy Jolán nevű leány hagyta nála lezárt csomagban. A leányt nem ismeri közelebbről, mindössze egyszer járt nála. Csak később, amikor felbontotta a csomagot, látta, hogy abban kommunista röpcédulák vannak. Arra a kérdésre, nem-e tudja, hol tartózkodik most az a leány, a vádlott tagadó választ ad.

Elnök: Igaz-e, hogy diákkorában kiutasították Csehszlovákiából, mert kommunista propagandát fejtett ott ki?

Vádlott: Sohasem voltam kommunista. Brünnből azért mentem át a bolognai egyetemre, mert Csehszlovákiában igen magas pótdandijakat róttak ki a külföldi diákokra. Amikor ez ellen többen tiltakoztunk a rektor-nál, majd a közoktatásügyi minisztériumnál, több diáknak, akik a tiltakozó iven szerepeltek, nem engedték meg, hogy a következő éven beiratkozzanak az egyetemre.

Simó Irén, a második vádlott, aki mindössze 22 éves, vallomásaiban elmondja, hogy gyermekkorából ismeri dr. Hirschet, aki bátyjának volt osztálytársa. Elismeri, hogy bátyját kommunista propagandával vádolták és ezért Constantában le is tartóztatták. A lakásán talált regénytöredékre vonatkozólag elmondja, hogy bátyjától hallott sokat a katonák életéről, miután az leszolgált katonai éveit. Ezen az alapon írta meg a könyvet, melyet egy Radó nevű tg-muresi tanítónak mutatott be, aki azonban kijelentette, hogy a munka nem elég nivós ahhoz, hogy kiadásra volna érdemes. Tagadja, hogy résztvevett volna kommunista mozgalomban. Elmondja még, hogy apja nyugalmazott középiskolai tanár és vezetője volt a tg-muresi munkásotthonnak.

Farkas Gizella 23 éves, Tg-Muresen volt gépirőnök, majd Clujon mint munkásné helyezkedett el. Elismeri, hogy antifasiszta, de nem kommunista. Vallomásaiban azt is megemlíti, hogy irodalmi próbálkozásokat végzett a munkásnék és a tg-muresi nőközház belső életéről, ahol mint beteg feküdt.

Elnök: Mit izgatja magát a munkások élete?

Vádlott: Magam is munkásné vagyok. Látom, hogy milyen keveset kerestünk. Ha csak egy napot dolgozunk egy héten, akkor is fizetni kell a betegsegélyző illetéket, ha pedig betegek vagyunk, nem kapunk megfelelő kezelést. Amikor panaszkodtam a főnökömnek, hogy nem tudok megélni a keresetemből, azt válaszolta, elég szép vagyok ahhoz, hogy másképpen is megkeressem kenyereimet.

Elnök: Elég rossz izlése volt a főnökönek. (Nagy derűtlenség.)

A vádlottak kihallgatása után a védelem képviselői pergátló kifogást emelnek az ellen,

hogy az ügyész előzetes bejelentés nélkül akar tanuként kihallgattatni két detektívet, akik a házkutatást végezték a vádlottaknál. Az ügyész vagy jelense be tanuként a két detektívet vagy mondjon le kihallgatásukról — mondották a védők. Negulescu ügyész nem válaszol a védőknek, mire az elnök tovább folytatta a tárgyalást.

A védelem tanui

Ezután csak a védelem tanuit hallgatta ki a hadbíróóság. Két fiatal mérnök, akik együtt tanultak Brünnből dr. Hirsch Gáborral, megerősítették a vádlott azon vallomását, hogy az egyetemi póttaxák miatt hagyta el Cseh-

szlovákiát és tudomásuk szerint sohasem foglalkozott kommunizmussal.

Radó Ferenc tg-muresi tanító vallomásaiban elmondja, hogy elolvasta Simó Irén könyvét és azt nem találta megfelelőnek.

A vádbeszéd

A tanúkihallgatások után Negulescu ügyész kezdte meg vádbeszédét. Felolvassa a vádlottaknál talált röpcédulákat és kijelenti, hogy ilyen lázadó tartalmu röpiratok nem kerültek még a hadbíróóság elé. Három évtől tíz évig terjedő börtönbüntetést kér dr. Hirsch esetében, az enyhítő körülmények figyelembe vétele nélkül, míg Simó Irén és Farkas Gizella ügyében az enyhítő körülmények figyelembe vételével 2 hónaptól egy évig terjedő büntetést ajánl.

Egy évi fogház

Dr. Ilariu Popescu és dr. Mircea Georgescu védőbeszédei után a vád és védelem mintegy félórásig tartó vitája következik, majd a hadbíróóság tanácskozássra vonult vissza és egy félórán belül hirdette ki a hadbíróóság ver-diktáját, mely szerint dr. Hirsch Gábort egy évi fogházra, Simó Irént négyhónapi fogházra és 4000 lej pénzbüntetés fizetésére ítélte, míg Farkas Gizellát felmentette a vád alól. A két elítéltet azonnal le is tartóztatták.

Egy kávé meggyilkolásáért négy embert végeztek ki egyszerre New-Yorkban

NEWYORK, május 29. (Rador.) A Sing-Sing börtönben ma éjjel villamos-székre ültettek négy gyilkost, akiket egy brooklyni kávéháztulajdonos meggyilkolása miatt ítélték halálra. A négy kivégzés 20 percig tartott. Ez volt 16 év óta az első négyes kivégzés. A Sing-Sing sirtalomházában levő 22 halálraírtelt jó utat kívánt a kivégzési terembe indulóknak, amikor azok elhaladtak celláik előtt. Dorothy Sherwood, akiknek kivégzése a jövő hétre van kitűzve, így kiáltott fel: „Négy élet egyetlenért túl sok“.

Chahar kínai tartomány függetlenítését követeli Japán

Kínai diáktüntetésektől tartanak a japán hódoltsági területeken

Peking, május 29. (Rador.) Kínai forrásból jelentik, hogy Tashiro tábornok, az észak-kínai japán helyőrségek parancsnoka ultimátumot intézett Sung-Cse-Yuan tábornokhoz, amelyben felszólítja, hogy június 5-ig Chahar-tartomány politikai tanácsa kiáltssa ki függetlenségét és foglalja el a vámhivatalokat.

Állítólag Sung-Cse-Yuan elvben hajlandó lenne elfogadni a vámkat, de csak azzal a feltétellel, ha a japánok támogatásban részesítik a központi kormányt és a külföldi hatalmak esetleges reakciójával szemben. Kínai körökben nyugtalanságot keltenek a diákoknak a japán helyőrségek megerősítése ellen rendezett tüntetései.

Az utóbbi napokban 6000 fővel emelték a japán csapatok létszámát és állandóan újabb csapatok érkeznek. A hatóságok a legmesszebbmenő intézkedéseket foganatosították a kínai diákok tervezett japánellenes tüntetése megakadályozására.

Lázasan készülnek Bucurestiben a három államfő június 6-iki találkozására

Hatalmas méretű felvonulást rendeznek az államfők tiszteletére

Bucuresti, május 29. A június 8-i restaurációs ünnepségekkel kapcsolatban a Curentul ezeket írja: A három államfő találkozója Bucurestiben jelképes jelleggel ad a kisantant szövetségének. Bucuresti diplomáciai és politikai körökben kiemelik, hogy az ünnepségek alkalmat fognak nyújtani a kisantant keretében való még mélyebb megismerésnek és együttműködésnek.

Párhuzamosan Károly király, Pál régensherceg és Benes elnök tárgyalásaival, továbbá a három külügyminiszter és munkatársaik tanácskozással, perfektuálni fogják a Franasovici és Spaho jugoszláv közlekedésügyi miniszter között a Duna-hidra vonakozólag létrejött szerződést. Spaho valószínűleg június 6-án érkezik a fővárosba. A Duna-hid, amely Jugoszláviát összeköti Romániával, elsőrendű fontosságú lesz gazdasági és stratégiai szem-

pontból. Így olyan háromszög létesül, amely gyors közeledést tesz lehetővé a Fekete tenger, Adriai tenger és Egei tenger között Görögországon keresztül, mely szintén szövetségese Jugoszláviának és Romániának a Balkán-szövetségben.

Inculet lakásán ma délelőtt fontos megbeszélés folyt le, amelyen megjelentek Luca államtitkár, Sergiu Dimitriu államtitkár, Prodan hadtestparancsnok, Paraianu csendőrfőparancsnok, Biamu sziguran-cavezérgazdátó, Gabriel Marinescu rendőrprefektus. Azon intézkedésekről volt szó, amelyeket Benes és Pál herceg látogatásával kapcsolatban fognak foganatosítani.

Csodálatos változás...

Hosszan tekint a tükörbe és nem akar hinni szemének! Lehetőséges lenne, hogy egy vékony puderréteg annyira megváltoztatná?

Az tanácsolták neki, tegyen egy kísérletet Chat Noir puderral, de nem hitte, hogy a foltok, pattanások és kiütések, amelyek elcsúfították arcát, teljesen láthatatlanná fognak válni a csodálatos pudér alatt.

A Chat Noir pudér olyan, mint egy finom fátyol, amely az arcór minden hibáját eltakarja. Ki tűnően tapad és édes illatu, míg finom árnyalatai minden arcórőhöz: fehérhez, rózsaszínűhöz, vagy sápadthoz kitűnően illenek.

Tegyen Ön is egy kísérletet Chat Noir puderral és meglesz az elégtétele, hogy végre megtalálta azt a pudert, amely illik arcórőhöz, amelyet olyan rég óta keres.

Chat Noir, a híres "Lady" gyár készítménye, kiváló minőségű pudér, amelyet azonban mégis még szerényen is alacsonyabb áron árulnak.

minden modern árnyalatban

látogatásával kapcsolatban fognak foganatosítani.

Ami a látogatások programját illeti, a vendégek különvonatokon érkeznek június 6-án. Tiszteletükre hatalmas méretű felvonulást rendeznek a Calea Victoriein. A három államfő a királyi palotával szemben felállítandó emelvényről fogja fogadni a defilálást. Aznap este fogadást adnak a királyi palotában. Június 7-én a csehszlovák és jugoszláv követéseken rendeznek dezsónéket, majd a két vendég június 8-án résztvesz a cotroceni platon rendezendő paradén. Este a három államfő Turnu-Severinbe utazik, ahol nagy ünnepségek lesznek a Regele Carol II. hajó vízrebocsátása alkalmából. Azután Giurgiuba utaznak. Pál herceg 9-én hazautazik. Benes elnök szintén, Károly király 10-én Giurgiuban marad, ahol különböző középületeket fog átadni a forgalomnak.

Az osztrák közvélemény rokonszenvezik az új kormányrendszerrel

Bécs, május 29. (Rador.) A hazafias front vezetőknek értekezlete és a Schuschnigg kancellár által irányított koncentrációs politika a lakosság többsége körében helyeslére talált. A hazafias front vezetősége megállapította, hogy teljes egyetértés áll fenn a Heimwehr és a front tagjai között. A félkatonai jellegű erők le-szerelését fokozatosan valósítják meg és párhuzamosan a milíciák megszervezésével, ami elég hosszú ideig fog tartani.

Besztercei cserépkályhák,

lakaréklizhelyek nagy választékban, minden színben, nagyságban kapható

Adorján Dezső

Telefon 955. KÁLYHÁSMESTERNÉL Telefon 955.

Cluj, Str. M. II. Rudeanu (v. Surda) 13.

Elvállalom régi kályhák átrakását és javítását a legutányosabb árak mellett. Tekintse meg mintaraktáramat vételkötelezettség nélkül!

Munkás Mozgó

Szombaton, vasárnap, hétfőn 3, 6 és 9 órakor:

I. DINKY

Egy kisfiú megindító története. Fősz.: JECKIE COOPER, a világhírű gyermek-színész.

II. A pénz rabszolgái

Izgalmas Wild-west film. Főszereplők: PAUL MUNI, MARY ASTOR és RUBY KEELLER. Helyárak: 10 és 12 lej.

SPORT

A legteljesebb siker jegyében zajlott le Sigheten a Makkabi országos teniszversenye

A versenyek végeredményei

Cluj, május 29. (Az Uj Kelet tud.) A Romániai Makkabi Szövetség idei bajnoki teniszversenyéről, amelyet a sigheteni Sámson rendezésében bonyolítottak le, kivonatossan már megemlékeztünk. Most, hogy a verseny lezajlott, áttekinthető képet nyerünk arról a mezőnyről, amely a romániai zsidó teniszszóköz nagy többségét magában foglalta. Bár hiányzott Radó Gyuri, Erős Csibi és Erdős Lili Haggibbor, valamint Burger dr Barkochba és a lugoji Makkabi gárdája, a verseny azonban nívóban ezáltal is ugyanazon a szinten mozgott, mint az eddigi országos zsidó teniszversenyek.

Férfiagesben harminc zsidó teniszese indult. A döntő mezőnye a következőképpen alakult ki: Rosenberg Makkabi Oradea—dr Burger Barkochba w. o.; dr Halmi Makkabi Oradea—Eisner Makkabi Oradea 6:4, 2:0 w. o.; Goldstein Makkabi Oradea—dr Dolfin Makabi Cernauti, győz előbbi; Simon Endre Haggibbor—Weisz László Sámson 6:2, 6:1. Elődöntők: dr Halmi—Rosenberg 6:4, 4:6, 6:2; Simon—Goldstein 7:5, 2:0 w. o. Döntő: Simon—dr Halmi 6:2, 6:2, 6:1. Az országos bajnokságot tehát Simon Endre Haggibbor nyerte. 2. dr Halmi István Makkabi Oradea, 3. Rosenberg és Goldstein Makkabi Oradea.

Az egyéni teljesítményeket figyelembevéve, állapítsuk meg: a bajnokságot Simon kitűnő formában, szettvesztés nélkül, mint a mezőny legjobbját nyerte. Olyan kitűnő formában volt, hogy ehhez mérten nem voltak méltó ellenfelei. Dr Halmi igen sokat fejlődött legutóbbi szereplése óta. Játéka nyugodt és biztos. Különösen az alapjátéka fejlődött sokat. Eisner kitűnő forhand-jével, Goldstein egyre fejlődő tudásával, dr Dolfin szép stílusával, a két sighetit: Weisz László és Dávid Géza egészséges irányban fejlődő játékaival tünt ki. Rosenberg, amióta Clujról elkerült, fizikumában sokat gyengült. A rohamos fejlődés útján vannak: Szigeti Sándor Sámson, Fried László Makkabi Oradea és Weisz Miksa Haggibbor.

Női egyesben tizenhármas mezőny kezdett. Elődöntők: Arató Klári Makkabi Oradea—Schwartz Klári Haggibbor 6:2, 6:1; Papos Irma Makkabi Oradea—Weisz Mandi Sámson 6:3, 6:2. Döntő: Arató—Papos 6:4, 6:1.

A női egyesben tehát Arató Klári lett első, aki ezzel megvédte bajnokságát. Arató Klári ha lehet még több képességgel rendelkezik ahhoz, hogy a bajnokság érdemszerinti védője legyen. Rutinja, biztonsága révén, bár gyengén kezdett, ezáltal is megérdemelten lett a mezőny első helyezettje. Papos Irma, bár nem sokban maradt mögötte, játékbiztonsága igen sokat kell fejlődjön ahhoz, hogy Aratonak komoly konkurense legyen. Kivülik Rubinné Neuman Mária Haggibbor: játéka emelkedett ki, aki ha rendszeresen edzi magát, komoly sikerek elé nézhet. Dicséretet érdemel Weisz Mandi Sámson, aki szorgalmával érdem szerint tornászta fel magát Románia zsidó teniszsportjának első hölgyjátékosaik közé.

Férfipárosban tizenkét pár indult. Elődöntők: Simon, Weisz Miksa—Rosenberg, dr Halmi 6:4, 3:6, 7:5; Goldstein, Eisner—dr Dolfin, Margusz. Győz előbbi pár két sima szettben. Döntő: Simon, Weisz—Goldstein, Eisner 6:4, 7:5.

Vegyespáros elődöntők: Simon, Schwartz—Rosenberg, Papos 6:4, 7:5, dr Halmi, Arató—Eisner, Weisz Mandi, győz előbbi pár. Döntő: Simon, Schwartz—dr Halmi, Arató 6:2, 2:6, 7:5. Nagy küzdelem. Indult tíz pár.

Igen komoly feltűnést keltett a versenyen az oradeai Makkabi népes küldöttsége. Az oradeaiak alapos munkával komoly versenyzőgárdát képeztek ki és ha ugyan a versenyzők még nem is érték el tudásban azt a fejlődési fokot, amely révén az élre törhetnek, nem kétséges, hogy a jövő teniszversenyein komolyan kell az oradeaiakkal számolni. Az oradeai gárda nevelése körül dr Halmi szerzett hervasztatlan érdemeket.

Ami a verseny rendezését illeti, az mindvégig kifogástalan volt. Weisz László és Dávid Géza szereztek érveket érdemeket, felügyeletük mellett azonban népes gárda ügykezett a versenyek sima lebonyolításában segítőkésznek — a legteljesebb sikerrel. Egyetlen kifogás, ami a versenyekkel kapcsolatban emelhető, a pályák nem a legkitűnőbb állapota. A Sámson, amely igen szép fekvésű, két saját pályával rendelkezik, minden biznnyal meg fogja találni a módját annak, hogy a pályák talaját a kívánt nívóra emelje.

A versenyzők elszállásolása és foglalkoztatása körül is a maximumát adta a rendező Sámson annak, amit ilyen esetben adni le-

het. A versenyzők a legtökéletesebb megelégedettség hangján adtak kifejezést ennek és különösen kiemelték a vendéglátók szívélyességét.

A verseny egyébként rövid, de felemelő záróünnepélyvel nyert befejezést, amelynek keretében osztották ki a díjakat is. A Sámson nevében Krausz Ferenc bucsuztatta a sportolókat, a szívélyes zsidó szeretettel teletelt vendéglátást a játékosok részéről Glashai (Cernauti) és dr Halmi (Oradea) köszönték meg.

GHEORGHENIBE MEGY A HAGGIBBOR FUTBALLCSAPATA

Cluj, május 29. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor futballcsapata a közeli napokban Gheorgheni megyébe, ahol két mérkőzést fog

játszani. A futballcsapat szorgalmasan készül gheorgheni mérkőzésére annál is inkább, mert gheorgheni sportkörök huzamosabb ideig tárgyalták a Haggibborral s ambicionáltak a tárgyalások sikerét, a cluji zsidó csapat tehát jó szereplésével akarja a megtisztelő meghívást honorálni. A futballcsapat legjobb felállításban fog játszani.

Sportnapot rendez a kassai Makkabi. A Zsidó Távirati Iroda sporthírszolgálatára jelent: A kassai Makkabi „kék-fehér” sportnapjára, mely június 7-én lesz megtartva, az összes kelet-szlovéniai Makkabi egyesületek és több kassai sportegyesület adta le benevezését. A már eddig leadott benevezések alapján is szép mezőnyre van kilátás úgy könnyűjátékban, mint tornaszámokban. Nagy érdeklődés előzi meg a „kék-fehér” sportnap délelőttjén lezajló versenyeket, amelyhez hasonló évek óta nem volt Kassán.

A BÉCSI HAKOAH RAVERT AZ ADMIRÁRA. Bécsből jelentik: Az osztrák profibajnokság során tegnap a bécsi Hakoah labdarúgócsapata nagy meglepetésre 3:2 (2:1) arányban megverte a bajnok Admirát. De kikapott a második helyezett is: Vienna—Rapid 2:1 (2:0).

Budapesten a magyar bajnokság utolsó mérkőzésén a Törekvés csapata 5:4 (1:3) arányban győzött a Budafok ellen.

SZÍNHÁZ-FILM

Hajduk hadnagya

Az utolsó főpróbák folynak Rajna Ferenc és Czobor Károly gyönyörű, romantikus daljátékából, a Hajduk hadnagya. Ez a nagy szabású dalmű Gróf László rendezésében teljesen új díszletekkel és korszúmmokkal kiegészített kórusokkal és zenekarral kerül előadásra, mint a színházi esztendő utolsó premierje.

Főszereplők: Boronai Imre hadnagya — Je-

nei János, Goston kadét — Solymosán Magda, Jadviga grófnő — Kőszegi Margit, Philibert gróf — Borovszky Oszkár, Hájas András strázsamester — Tompa Sándor, Barbarina, a felesége — Stefanidesz III, Szépcsig — Csóka József, Vivenot — Nagy István, Kresszenbronn — Lantos Béla, Albufera százados — Örvössy Géza, Balajthy — Dancsó György.

Szombat délután a Házasság olcsó helyárakkal

Ebben a szezonban utoljára kerül színre szombat délután Vaszary János óriási sikert

vigjátéka, a Házasság, ezuttal olcsó helyárakkal.

Otto Wallburg városunkban

Otto Wallburg, a hírneves filmkomikus, aki színészeknek még sokkal nagyobb, mint a filmen, alakítja nálunk a Wiener Kammer-spiele együttesében Arnold és Bach kitűnő uj

vigjátékának, a „Der keusche Lebemann” c. ujdonságnak főszerepét. Az előadást szerda este 9 órakor tartja meg a híres bécsi együttes.

A Magyar Színház heti műsora

Szombat d. u. 5: Házasság. (Vaszary János vigjátékának első olcsó helyárak előadása.)

Este 9: Hajduk hadnagya. (Czobor Károly és Rajna Ferenc romantikus daljátéka, kiegészített kórusokkal és zenekarral. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Kőszegi Margit, Stefanidesz III, Jenei János, Borovszky Oszkár, Tompa Sándor, Csóka József.) Vasárnap d. e. 11: Érettségi. (Olcsó helyárakkal.)

d. u. 3: Mese a Graad Hotelben. (Olcsó helyárakkal.)

d. u. 6: A néma levente.

este 9: Hajduk hadnagya.

Hétfő d. u. 3: A cigány. (Olcsó helyárakkal.)

d. u. 6: Urilány.

este 9: Hajduk hadnagya. (Az operett-együttes bucsuja.)

Kedd d. u. 5: Tatárjárás. (20, 15 és 10 lejes helyárakkal.)

este 9: Urilány. (Szezonzáró bucsuelőadás.)

Szerda 9: Keusche Lebemann. (A Wiener Kammer-spiele teljes társulatának egy napos vendégjátéka, a főszerepben Otto Wallburg, a híres filmkomikus. Mérészeletlen felemelt helyárakkal.)

ROYAL MOZGO MUSORA:

Ma, szombaton két remek film 15 és 20 lejért. I. Szeresd felebarátndódet. Bing Crosby, Amerika legnépszerűbb rádió-énekesének slágere. II. Közkinvátrata: Keresztes hadjárat. Cecil B. de Mille grandiózus alkotása. Uj világhírű. Előadások kezdete: I. Szeresd felebarátndódet: 3.20, 6.20, 9.20 órakor. Keresztes hadjárat: 4.20, 7.20 és 10.20 órakor.

OPERA MOZGO MUSORA:

Csütörtöktől premier. Nevetőhullám 2 órán keresztül: Patt és Patachon vándorfényképészek. A kiváló komikusok legújabb utólrhetetlen vigjátéka.

EDISON MOZGO MUSORA:

Kacagó tarka tavaszi műsor. 7 film egyszerre. Román és magyar feliratokkal. I. Madame Dubarry Alpar Gittával. II. Makrancos számár, vigjáték. III. Kimpil pótló. IV. Oh Susanna. V. Robin kalandja. Vigjáték. VI. Kalózk. VII. Journal. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6, 9 órakor.

MUNKAS MOZGO MUSORA:

Szombaton, vasárnap, hétfőn 3, 6 és 9 órakor dupla műsor: I. Dinky. Egy kisfiú megindító története. Főszerepben: Jackie Cooper. II. A pénz rabzslói. Izgalmas Wild-west film. Főszerepben: Paul Muni, Mary Astor. Helyárak: 10 és 12 lej.

Utazók figyelmébe! Azok az utazók, kik cluji tartózkodásukat emlékeztetéssé akarják tenni, keressék fel az ADLER-féle egyetlen ort. kóser vegetárius éttermet, ahol a legkülönlegesebb és legizlésebb kóser vegetárius ételek a legjutányosabb árban kaphatók. Pontos kiszolgálás. Allandóan friss ételek. Ugyanott a legizlésebb cukrászsütemények, fagyaltok és különféle bonbonok kaphatók. Cim: Str. Gen. Neculcea 4, kapuval szemben.

GRATZ

cimfestő, szobafestő, mázoló és fényező

Alláslétra kölcsönzés. Cluj, Str. Filipescu 15. Str. Memorandului 20. Telefon: 749.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelígeket levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredményei körvettől a zselekkörül beazekötetéseit rendezkeztő „MIRABA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Alkalmazok nőt, aki perzsaszönyeg szövésehez ért és a háztartásban is segítőkész. Stánilá, Str. Oásanu 80.

Május 31-én, vasárnap délelben nyílik meg a „REGINA” kóser vegetárius étterem. Str. Gherescu 7 alatt. A konyha: néhai Schwartz Ignác receptjei szerint lesz bevezetve. Szolid árak, figyelmes kiszolgálás. Az összes tejnemiük saját készítményeink. Vezető: Schwartz Ignác.

Kertes villában elegánsan butorozott különbejáratu szoba fűrdőszobahaszználattal egy vagy két fiatalembernek kiadó. Értekezni: Str. Carpați 15, d. u. 2—3 között.

Tavaszi szőrmék dus választékban megérkeztek. Szőrmebundák javítása félárban. Molykár elleni megóvás felelősség mellett Bixenspanner szőrmeszalon, Regele Ferdinand 3, emeleten.

Olcsó villattek a Taiatura Turcului (Törökvasút) eladók. Értekezni vasárnap 2—4-ig a helyszínen, vagy bármikor dr. Krausz Imre ügyvédnél, Strada Reg. Maria 6.

Nyári loka, nagy parkban, portmentes helyen, 3 szoba, üveges veranda, konyha, 1 vagy 2 család részére kiadó. Víz, villany, autobusz megálló. (Cim a kiadóban.)

Kiadó azonnal 3 szoba, hall, összkomfortos, emeletes uccai lakás, napos oldalon, uj házbán. Str. Gojdu No. 2.

Önállóan dolgozó férfi vagy nő hölgyfodrászsegéd elsőrangú munkaeor, jó fizetéssel, azonnalra, vagy legkésőbb július elsejére kerestetik. Stöckel, Sighet-Maramures.

Házszobaberendezés, díofurniros, teljesen uj, eladó. Berkovits műasztalos, Eminescu 2.

Memorandului 6. kiadó két szoba földszinten, ugyanaz emeleten, rendelőnek, irodának, szalonnak.

Jómegjelenésű, ügyes izr. fiatalember, kinek 600.000 készpénze van, szívesen benőstílné rentábilis üzletbe, vagy vállalatba. Levelet „Jó partie” jelíge a kiadóhivatalba kér.

Orvosi rendelőbe intelligens asszisztensó kerestetik. Fényképes ajánlatokat dr. Sternberg, Sighet.

8 éves gyermekem mellé keresek német, román vagy francia-román nevelőnt. Cim a kiadóban.

Keressük fűrésztelepi közös konyhához izr. vallású középkorú, önállóan főzni és gazdálkodni tudó házvezetőnt szakácsnt. Cim: Fiad S. A. R. Fiad, u. p. Felciu, jud. Násaud.

Zongora, jókarban levő, rövid kereszturos Schweighoffer gyártmányu eladó. Megtekinthető Regina Maria 6. II. emelet, ajtó 6.

Modern díotelehálók, kombinált szekrény, fotelek, eladók. Műasztalos, str. David 3.

Különbejáratu butorozott szoba, külön fűrdőszobával, teljesen szeparált, kiadó. Piata Unirii 9. I.

Felkerem azt az általam ismert hölgyet, aki a sevouti mazkir után a neolog templom 22-es számú székén ült és ernyőmet tévedésből elvitte, hogy azt adja le a templom udvaron a házmasternek.

Izr. vallású vas- és fűszerszakmában jártas segédt felveszek, vidéki városban. „Szombaton zárva” jelíge a kiadóba.

Eladó kerti butorok. Str. Avram Iancu 7. Értekezni házfelügyelőnél.

Azsurozógép teljesen jókarban stürgösen eladó. Cim: Terkeltaub Mihály Oradea, Piata M. Viteazul 5.

Rövid, fekete jóhangu zongora bárbeadó. Str. Macelarilor 8.

BÁIL

Hotel Palace és Balne mációk, prospektusok

HIR

— Benes születésnap curestiből jelentik: A kolónia tagjai tegnap é innepelték Benes elnök innepségben megjelent a kar, a kormány tagjai. A kormány nevében S ügyi alminiszter tartott tatra Benes elnöknek a terén mutatott kvalitás Románia és Csehszlovák csolatokat. Az innepély gram fejezte be.

— Meggyilkolt egy vizvezetőkszerelő. New közelmúltban egy N amerikai irónót, egy be gyilkolva találták lakás Megállapították, hogy a munkás, akit a fűrdőszobába végett hívtak ki, gyilkos beismerő vallom Fiorenzát halálra ítélték székre szól.

D. Mociornita

STRÁ

PREMI

ruhák és le

SIPO

Cluj, Calea Re

8

— NEGY UTASSA HANT ES ELMERU Budapestről jelentik: szerencsétlenség történt előt egy Margit-há telen a korlátnak sz a Dunába zuhant négy gyorsan kihívott tá megtalálni a tiszit, a keresnek.

— Szívbetegeknek szenvedőknek reggel é hátr természetes „Fere a legkisebb erőlködés ürülést biztosít, a gyó dését elősegíti s az csakhamar megszünteti ják.

— Holnap véget ér lálban. Bucurestiből ország összes iskolák A középiskolák évvégé 24-ig fognak tartani. pélyt június végén. Az érettségi vizsgák meg.

— Egy bucuresti robogó vonatból. Buc délelőtt Marcu Ber ügyvéd, aki több év Brasovba akart utazására. Bercovici té induló vonatra szállt akkor vette észre, a gásban volt. Az ügy de olyan szerencsétl törté. Kórházszállás csetlen ügyvéd a ná hátt.

BĂILE GOVORA

Szezón: JUNIUS 1—SZEPTEMBER 30-IG.

Hotel Palace és Balneara modern komforttal. — Mérsékelt árak. — Olcsó étel. — Információk, prospektusok, árjegyzék: SOC. GOVORA-CALIMANESTII, Bucuresti, Str. Brezoiuanu 62, kaphatók.

Jódos és kénes ásványvizek:

rheuma, szélhűdés, sifilis, bőrbetegség és visszértágulás kezelésére. FIZIOTHERAPIAI INTÉZET: inhalációk, porlasztók, süritett levégő, helyi villanyvilágítás, hidro-elektrikus fürdő, szénsav, diathermia, ultraviolet sugarak, stb.

HIREK

— Benes születésnapja Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A bucaresti csehszlovák kolónia tagjai tegnap este az Arta-teremben ünnepelték Benes elnök születésnapját. Az ünnepségen megjelent az egész diplomáciai kar, a kormány tagjai és számos előkelőség. A kormány nevében Savel Radulescu külügyi miniszter tartott meleg beszédet méltatva Benes elnöknek a nemzetközi politika terén mutatott kvalitásait, majd kiemelte a Románia és Csehszlovákia közti szoros kapcsolatokat. Az ünnepélyt szép művészi program fejezte be.

— Meggyilkolt egy amerikai irónót egy vízvezeték-szerelő. Newyorkból jelentik: A közműltban egy Nancy Titterton nevű amerikai irónót, egy bankár feleségét meggyilkolva találták lakásuk fürdőszobájában. Megállapították, hogy a gyilkos egy szerelőmunkás, akit a fürdőszoba csapjának kijavítása végett hívtak ki. Giovanni Fiorenza, a gyilkos beismerő vallomást tett. Tegnap este Fiorenzát halálra ítélték, az ítélet villamosszekre szól.

— Ötven ház égett le egy radautimegyei községben. Bucurestiből jelentik: Radautimegyében Candesti községben tegnap éjjel tűz ütött ki. A szél következtében reggelig 50 házat borított lángba a tűz. A kár igen nagy. A tüzet egy gyerek gondatlansága okozta.

— Victor Antonescu jogszerinti szenátor lett. Bucurestiből jelentik: Victor Antonescut, aki hat éve tölti be a királyi tanácsosi tisztelet, jogszerinti szenátorra deklarálta a semmitőszék illetékes bizottsága.

— A Banca Ilescu S. A. Cluj Igazgatósága elhatározta, hogy lemond az Állami Osztály-sorsjáték főelárusítási megbízatásáról, a 11-ik sorsjátéktól kezdődőleg és a jövőbeni teljes üzleti tevékenységét a bank kereskedelmi, ipari vállalkozások finanszírozása, stb. ügyletek keretében belül intenzívebben fogja fejleszteni. Az Állami Osztály-sorsjáték igazgatósága ezen lemondó határozatot tudomásul vette és a sorsjegyek árusítását saját kezelésébe veszi át „Colectura Oficiala, Cluj” elnevezés alatt.

— A Queen Mary utja. Londonból jelentik: A Queen Mary parancsnoka közölte tegnap este, hogy az utat kedvező körülmények között tették meg eddig. Ma a hajó sebességét 30 csomóval növelik.

— Az Akademihi Barissia, a június 7—8-án tartandó Moacá Rásit ügyében, vasárnap, május 31-én este 9 órakor rendkívül gyűlést tart a szövetség Saguna 7. sz. alatti helyiségében. Tekintettel a kérdés rendkívül és halaszthatatlan fontosságára, kériük az összes Clujon tartózkodó Akademihi tagok föltétlen pontos megjelenése. Vád Hápoél.

— Meghalt és feltámadt — tíz percen belül. Londonból jelentik: A husz éves Miss Mary Davenport ki akarta huzatni a fogát, de nagyon félt a fájdalomtól. Dr. Masser kloroformmal elaltatta a lányt, akinek szíve az orvos legnagyobb meglepetésére kezdett kihagyni, majd egészen megállt. Miss Davenport nem vett többé lélekzetet sem. Orvosilag a lány halott volt, de a doktor még sem adta fel a reményt. Először mesterséges légzéssel kísérletezett, majd amikor látta, hogy tízperces munkával nem tudja életre kelteni a páciensét, icoral injekciót adott neki. Az erős gyógyszer hatása alatt a „halott” tíz perc múlva felkelt és mintha mi sem történt volna, a legjobb egészségben távozott.

— Fegyverkezési póthitelek az angol alsóházban. Londonból jelentik: Az alsóház póthiteleket szavazott meg a kormányának a tengerészet számára. A munkáspárt indítványát, hogy a póthiteleket csökkentésék, 192 szavazattal 95 ellenében elutasították.

— Borzalmas földrengés pusztított Braziliában. Buenos-Airesből jelentik: Las Charras városát (San Luis tartomány) majd teljesen földrengés pusztította el. A lakosság leirhatatlan pánik közepette menekült a környékbeli dombokra. Az áldozatok száma ismeretlen, de igen nagyra tartják.

— Tíz lej városi adó a pezsgő üvegjére. Bucurestiből jelentik: A bucaresti főpolgármesteri hivatal 10 lejes illetéket vetett ki a pezsgő üvegjére. Az illetékekből befolyt alapot építkezési célokra fordítják.

— Meggyilkoltak és kiraboltak két dús-gazdag magánzó Buhusiban. Buhusiból jelentik: Ma délelőtt meggyilkolva találták lakásukon Ronta és Beer gazdag magánzókat. A kettős gyilkosság elkövetésével 3 rovtomultu bűnözőt gyanúsítanak, kiknek kézrekerítésére minden intézkedés megtörtént. A rablógyilkosok több mint egy millió lej értéket és készpénzt vittek magukkal.

— Vízbe fullt egy holland hajó személyzete. Londonból jelentik: A Westpleine holland gőzös a norvég partok közelében elsüllyedt. A Hogstad norvég hajónak sikerült a személyzet egyik tagját kihalászni a tengerből, a többi 12 matróz vízbe fullt.

— Lion Feuchtwanger egy moszkvai német folyóirat munkatársa. Moszkvából jelentik: Julius 1-i kezdettel német nyelvű havi folyóiratot jelentetnek meg Moszkvában, amelynek munkatársai Lion Feuchtwanger, Berthold Brecht és Willy Bredel lesznek. A folyóirat címe „Das Wort” lesz.

— Elmeegógyintézet épületére zuhant és két örültet megölt egy repülőgép. Berlinből jelentik: A hamburgi repülőter közelében egy utasszállító gép összeütközött egy sportgéppel. Utóbbi egy elmeegógyintézet épületére zuhant és azt felgyújtotta. A pilóta meghalt, két örült szintén életét veszítette a romok alatt, három pedig súlyosan megsérült.

— Négy regény: 6.8 millió példány. Newyorkból jelentik: Miss Mary Johnston, a híres amerikai regényíró, 65 éves korában meghalt. Ő volt a múlt század legnépszerűbb írónője az új világban és egyik regénye, amelyet 17 éves korában írt, 515.000 példányban kelt el. A világrekordot mégsem ő tartja, hanem Gene Stratton Porter, akinek még a nevét sem ismerik Magyarországon. Egyik könyve 2 millió, a másik 1.700.000 a harmadik 1.600.000, a negyedik pedig 1.500.000 példányban jelent meg.

— Házasság. Weil Mancozi Hateg és Biró Géza Seini szívesen látják rokonokat, barátait és ismerőseiket június hó 7-én, vasárnap d. u. 2 órakor Hategen, Piata Ferdinand 1. sz. alatt tartandó esküvőjükön. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Dollár termelt a fűzfa ágán. Londonból jelentik: Tennessee állam Danbridge városában futótűzként terjedt el a hír, hogy a város melletti French folyó partján ötdolláros bankjegyek csüngtek a fűzfák vízbe hajló ágairól. Az egész lakosság tömegesen tödült a folyóhoz bankjegyeket halászni. A rendőrség megállapította, hogy a közeli Charlotte város határában utonállók kifosztottak egy páncélos postagépkocsit és az elrabolt 80.000 dollárt a folyó mellett ásták el. A víz elmosta a rejtett kincset, amely az ágakban fennakadt és ez volt a nyitja a fűzfák bankjegyetermésének.

D. Mociornița-gyártmányú

STRÁJER

és

PREMILITAR

ruhák és felszerelések

SIPOS-nál

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 8.

— NÉGY UTASSAL A DUNÁBA ZUHANT ÉS ELMERÜLT EGY GÉPKOCSI. Budapestről jelentik: Megdöbbentő autószerencsétlenség történt Budapesten. Dél-előtt egy a Margit-hídon haladó taxi hirtelen a korlátnak szaladt, azt áttörte és a Dunába zuhant négy utasával együtt. A gyorsan kihívott tűzoltók nem tudták megtalálni a taxit, amelyet most búvárok keresnek.

— Szívbetegeknek és érelmeszesedésben szenvedőknek reggel éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyhességét csakhamar megszünteti. Az orvosok ajánlják.

— Holnap véget ér a tanítás a középiskolákban. Bucurestiből jelentik: Holnap az ország összes iskoláiban véget ér a tanítás. A középiskolák évvégi vizsgálatai június 5-től 24-ig fognak tartani. Az évvégi záróünnepélyt június végén tartják meg mindenütt. Az érettségi vizsgákat június 26-án kezdik meg.

— Egy bucaresti ügyvéd halálgrása a robogó vonatról. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt Marcu Bercovici 34 éves bucaresti ügyvéd, aki több év óta a fővárosban lakik, Brasovba akart utazni rokonai meglátogatására. Bercovici tévedésből a Cernauti felé induló vonatra szállt fel és tévedését csak akkor vette észre, amikor a vonat már mozgásban volt. Az ügyvéd leugrott a vonatról, de olyan szerencsétlenül, hogy mindkét lábát törte. Kórházszállítás közben a szerencsétlen ügyvéd a nagy vérvesztésébe belehalt.

JUNIUS 4-én,
csütörtök este 9 órakor a cluji Zsidó Kórházegyesület javára

„GOLDMARK”
zsidó filharmóniai társaság

SZIMFÓNIKUS KONCERTJE

MOZART, LATTUADA, DEBUSSY, GOLDMARK

Szólista: **K. MOLNÁR IRMA**

Dirigens: **BOSKOVICS SÁNDOR**

Jegyelőjegyzések: Telefon 4-62 és Magyar Színház

— A magyar turisztikai szakosztálya f. hó 31-én, vasárnap gyalogkirándulást is rendez 1/8 órai indulással: Micus-tető—Páter forrás —Dumbrava utrányal. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— Európa—Amerika: 15 óra. Londonból jelentik: Az egyik nagy angol repülőgépgyár most készült el új modeljével, amelyet az angol légügyi minisztérium megrendelésére építettek az Atlanti óceán fölötti rendszeres légi közlekedés lebonyolítására. A gépek egyenes leszármazói annak a modelnek, amelynek vezetésében Scott és Black pilóták két év előtt három nap alatt Angliából Ausztráliába repültek. Az Európa—Amerika közötti menetrendszerű forgalom lebonyolítására természetesen bizonyos átalakításokra volt szükség, hogy a hosszú utat megtételéhez elegendő benzint és azonkívül még a postát és csomagokat is el lehessen helyezni. A gép még így is óránként 400 kilométeres sebességet tud kifejteni, bár az Atlanti óceán fölött csak 320 kilométeres átlagsebességet akarnak fenntartani. Az Európa—Amerika közötti légi járatoknak így mindössze 15 órára lesz szükségük az ut megtételére.

— Megölte a kártyanyereség izgalma. Bécsből jelentik: Auerbach Adolf 60 éves lebergi nagyiparos néhány nap előtt szívbántalmának megvizsgálására Bécsbe érkezett. Felkereste a Bécs melletti játéktársznót, ahol 40.000 schillinget nyert. Alig ért vissza szállodájába, amikor összeesett és meghalt. Az izgalom következtében szívzselhűdést kapott.

— Kozmetikai hir. Külföldi tanulmányutamból hazatértem. Legeredményesebb arckezelést a legújabb fiatalított hormon pakollással végzik. Ella Kozmetikai Intézet Cluj, Calea Regele Ferdinand 11. Gólya áruház épületében. Hirsch Ella.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltoldódása, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Az orvosok ajánlják.

— Orvosi hir. Dr. Veress Ferenc bőrgyógyász, átvette apja, prof. Veress rendelőjét és rendel bőr-, nemi- és kozmetikai betegeknek d. e. 11—1-ig és d. u. 3—5-ig. Cluj, Str: Torga 5.

10 nap a Fekete tengeren!

Fürdő, napfény, elsőrangú ellátás!

Carmen-Sylván,
a Kum-penzióban.

Június hó 10-től 20-ig.

Teljes ellátás, lakás, oda-visszautazással, fürdők és borraivalókkal együtt

2.980 lej

Jelentkezések: „Economica” S. A. (Takarékosság Rt.) Cluj, Calea Regele Ferdinand 7. — Telefon 7-59.

Vásárlási könyvecské alapján, hitelre is

UJ KELET *Legújabb hírek*

A török békeszándék

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Prága, május 29. Ugyancsak esztörtökön Krofta külügyminiszter is külpolitikai beszámolókat tartott, melynek feltűnő kijelentése volt az állítás, hogy

Csehszlovákia csak mint a Népszövetség tagja vett részt az Olaszország elleni megtorlásokban.

Ismerette a rajnai kérdés tekintetében elfoglalt cseh álláspontot, majd közölte, hogy a cseh-lengyel viszonyban javulás állott be. Megelégedéssel állapította meg, hogy Magyarország külpolitikájában ovattosság észlelhető, melynek jele az is, hogy nem követte a német és osztrák példát a katonai kötelezettségek kérdésében.

A török békeszándék

Ankara, május 29. Ismét Onuno miniszterelnök Törökország kül- és belpolitikájáról tartott beszámolójában hangsúlyozta, hogy Törökország mindig szilárd és tartós békepolitikát folytatott és nemzetközi együttműködésre törekedett. Törökország ezen a téren a jövőben is közre kíván működni. Az egész világon uralkodó biztonsági válság Törökország számára nem fenyeget veszedelemmel. De ha mégis fenyegetés érné, az ország tud védekezni, mert hadseregét a legújabb követeleményeknek megfelelően szerelte fel. A nép gondolkodása egészen más, mint tizenhét évvel ezelőtt volt. Törökország ma már hatalom, mellyel számot kell vetni, amikor békéről és nemzetközi együttműködésről van szó. A török képviselőház a beszéd után bizalmat szavazott a kormánynak.

A franciaországi sztrájkmozgalom

Párizs, május 29. A szélesedő sztrájkmozgalom tárgyában Leon Blum, a szocialista párt elnöke, nagy horderejű tárgyalásokat folytatott. Előbb Jouhaux-szal, a munkásszövetség főtitkárával, majd a gépkocsis és repülőgépgyárosok munkásainak küldöttségével tárgyal. Frossard munkügyi miniszter vezetésével egyébként megkezdődtek a tárgyalások a munkaadók és a sztrájkolók megbízottai között, ami késő este megegyezésre is vezetett. Az összes gyárak megbízottai megjelentek a munkatársak, hogy résztvegyenek a feltételek kidolgozásában. Incidensek nem fordultak elő. A gyárakban műhelysztrájkot tartó munkások számára hozzártatók ágyakat és élelmiszereket vittek be. A gyárakban a munkások tisztogatási munkát végeznek, hogy teljes rend legyen fenntartható. Párizs környékén 43 ezer munkás sztrájkol 15 gyárban. A sztrájkhoz csatlakoztak a Rosengart-autógyár, az 1937. évi kiállítás munkásai, valamint az alábbi üzemek: a Citroen, Ghome és Rohn művek összes munkásai, a Geneviersi munkások, a Salmson autógyár, Ghason és Caudron gyárak személyzete. A munkások még kitartanak a visszaható jellegű kollektív szerződés követelése mellett. Remélik, hogy a kormány és a szakszervezeti tanács megbeszélései révén a munkát rövidesen felveszik.

Ma reggel minisztertanács volt, amelyen Sarraut miniszterelnök beszámolt az utóbbi napok eseményeiről. Lehetséges, hogy a kormány lemondása előtt még egy minisztertanács lesz.

A belga fasiszták vezére királyi kihallgatáson

Bruxelles, május 29. (Rador.) Lipót király tegnap este egyórás kihallgatáson fogadta Léon Degrellet, a rexista mozgalom vezetőjét, aki kijelentette az audiencia után, hogy az ő által irányított mozgalom elsősorban erkölcsi téren akar tevékenykedni. A párt programja az osztályok közötti béke, a családi erények helyreállítása, a földmunkához való visszatérés. A Rex-párt merész gazdasági, politikai és társadalmi reformokat akar és parlament ellenes alapon áll.

Vasárnap lesz Bucurestiben a parasztgárdák premierje

A Dreptatea mindaddig nem jelenik meg, míg nem engedik a párt manifesztumának csorbitatlan megjelenését

Bucuresti, május 29. A nemzeti parasztpárt készül a május 31-iki gyűlésre. A program tegnap végleges formát öltött. A 100.000 ember felvonulását a pártvezetőség a Piata Romanan fogadja. A tömeg onnan a sosszén keresztül a Római Arénákba megy. Az uccai manifesztáció délelőtt 10 órakor veszi kezdetét, míg a gyűlés 3 órakor kezdődik. Itt Mihailache, dr. Lupu, Madgearu, Mihai Popoviciu és más vezetőségi tagok fognak felszólalni.

Vasárnap első ízben fognak felvonulni Bucurestiben a parasztgárdák, amelyek a rendfenntartásra fognak ügyelni a manifesztáció tartama alatt.

Az Inculet lakásán tartó értekezleten a

vasárnapi gyűlésre tekintettel teendő intézkedéseket is megállapították. Engedélyezték, hogy a nemzeti parasztpártiak a következő útvonalon vonuljanak fel: A Jianu-sosszén, Lascar Catargiu bulváron, Bratianu bulváron, a Római Arénák felé, ahol több mint 100.000 ember gyűl majd össze. A párt kiáltványát csak cenzurázva engedik nyilvánosságra hozni.

Mint ismeretes, a Dreptatea felfüggesztette megjelenését, tiltakozásul a nemzeti parasztpárt kiáltványának cenzurázása miatt. A lap addig nem fog megjelenni, amíg nem engedélyezik a manifesztum csorbitatlan közzétételét.

Ghandi fia áttért a mohamedán hitre és teljesen szakított apjával

BOMBAY, május 29. Ismeretes, hogy Mahatma Ghandi legnagyobb fia, Harirar Ghandi megtagadta apja politikáját és szakított a Ghandi-féle mozgalom vezetésével. Ghandi fiának távozásával nemcsak a hindu szabadságmozgalmat, de a Brahma egyházat is veszteség érte, melynek Ghandi az egyik nagy támogatója és vezére. Az apjával szemben való együttérzés megtagadása miatt Ghandi ma színes külsőségek között áttért a mohamedán hitre. Az áttérés ünnepélyes keretek között a bombayi főmeccsetben zajlott le.

Május 31-én nyílik meg

a modernül átalakított

COJOCNA só és gyógyfürdő

20 km. távolságra Clujtól. Elsőrangú étterem! Ursus sör. Termelőktől beszerzett fajborok. Naponta rendszeres autobuszjárát! Autobusok vasár- és ünnepnapon reggel 7 órától kezdve óránként indulnak Clujból. Hétköznapokon reggel 9 és délután fél 2 órakor indulnak

VITELDIJ ODA ÉS VISSZA LEI 50.—

Autótaxik minden cluji állomásról oda és vissza 300.— lejért visznek 4 személyt és 2 óra hosszat várnak a visszazárlítandó fürdővendégeknek.

Abdullah emir közvetíteni akar a palesztinai zsidók és arabok között

Könnyfakasztó gázokkal fenyegette meg a palesztinai főkormányzó a még mindig garázdálkodó arab terroristákat. Az olaszok tagadják, hogy közük volna a palesztinai eseményekhez

Jeruzsálem, május 29. Az arab terroristák az ország egyes pontjain még merényletekre vetemednek, ettől eltekintve azonban a kormány egyre nagyobb mértékben lesz ura a helyzetnek.

A Havas távirati iroda jelentése szerint a jeruzsálemi Via Dolorosa meggyilkoltak egy angol rendőrt. Az angolok körében a hír rendkívül nagy izgalmat váltott ki. Az újszaka során incidensekre került sor, mire a rendőrség páncélaufókat vonultatott fel. A Jaffa felé vezető úton fegyverlövéses dörögtek el, míg több zsidó teherautót, melyek élelmiszerekkel voltak megrakva, kövekkel támadták meg az arabok a jaffai úton, jóllehet az autókat rendőrök kísérték. A támadó arabokkal szemben a rendőrök fegyverüket használták és egy arab meg is halt. A tegnapi arab támadások során három arabot löttek agyon, kilence súlyosan megsebesítettek a rendőrök. A kormány az egész országban közzhirdette, hogy ha nem szűnik meg a terrorcselekmények, könnyfakasztó gázokat fog alkalmazni a zavargások teljes elfojtására. Betsan, Nazaret és Safan arab városokat kollektív pénzbírsággal sújtotta a főkormányzó. A palesztinai arab lapok háromnapos sztrájkba léptek és megtagadják a hivatalos közlemények lekötését. Hivatalos jelentés szerint az arabok a zavarág-

sok ideje alatt egész Palesztina területén összesen ötezer gyümölcsfát téptek ki.

A Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint Abdullah, Transzjordánia emirje, akit intervéncióra kértek fel a palesztinai arabok, állítólag javaslatot tett a zsidó vezetőknek az arabokkal való kiegyezés céljából. Maga az ajánlat fantasztikus és nem képezheti komoly tárgyalás alapját, érdekes azonban abból a szempontból, hogy világosan juttatja kifejezésre a transzjordániai emir érdekeit és óhaját. A javaslat értelmében az emir hajlandó megengedni a zsidók bevándorlását Transzjordánia három éven keresztül, azaz a feltétellel, ha ugyanarra az időre függesztik a Palesztinába való bevándorlást. A maga részéről mindent megtenne annak érdekében, hogy ezt a javaslatot az arab lakosság elfogadja, míg a zsidók szerezzék meg Anglia beleegyezését. A palesztinai lapok máris kijelentik, hogy zsidó részről nem lehet szó a javaslat tekintetbevételéről.

Róma, május 29. A Stefani-ünnökség diplomáciai szerkesztője cáfolja azokat a híreket, melyek szerint Olaszországnak köze volna a palesztinai zavargásokhoz. Erről már csak azért sem lehet szó — írja —, mert „Olaszország elvből nem avatkozik be más országok belügyeibe. Egyébként nem tudnák felmutatni semmilyen bizonyítékot az egyik

angol lap azon állítására, hogy Olaszország műve volna az, ami Palesztinában történik. A jelenlegi konfliktus oka abban keresendő, hogy Anglia kétoldalú politikát folytatott Palesztinában: az araboknak függetlenségi politikát, a zsidóknak nemzeti otthonuk felépítését előmozdító politikát ígért. E két politika nem egyeztethető össze, mint ahogy nem lehet összegyeztetni a zsidók és az arabok különböző faji aspirációját.”

Jeruzsálem, május 29. Az elmúlt éjszaka bomba robbant a haifai kerületi főbiztos hivatalában, de csak anyagi kárt idézett elő. Akko környékén is több bombamerényletet kíséreltek meg a terroristák, eredmény nélkül. Jaffában néhány arab házból rálöttek az uccákon kirkáló rendőrökre, akiknek többizben kellett fegyverüket használniuk. Egy rendőrautó ellen is fegyveres támadást kíséreltek meg az arab terroristák, mire a rendőrök is revolvertüzzel válaszoltak.

Jeruzsálem, május 29. A Havas esti jelentése közli: Két napi relativ nyugalom után a palesztinai rendőrök és katonák újra felvetették acélisajkáikat. A kormány ugyanezkor széleskörű övintézkedéseket tett, tekintettel arra, hogy ma muzulmán ünnep van és tömegesen gyülekeznek az arabok a mecsetekben. A héber lapok ma reggeli kiadásukban országos zsidó védőrség megszervezését kéri a kormány égisze alatt. A kormány koncentrációs táborát zsidókésszük létesíteni a Sinaj-hegy közelében, hogy oda internálja az utóbbi napokban letartóztatott arab terroristákat.

Az általános helyzet egyébként enyhült és az itt-ott történő kirobbanásoktól eltekintve fokozatosan helyreáll a nyugalom.

Jeruzsálem, május 29. A zsidó lakosság nagy elégtellel fogadta Ormsby Gore gyarmatiügyi miniszterre történt kinevezését, miután az új miniszterben a cionista ügy támogatóját látják. A Vaad Leumi, a zsidó nemzeti tanács felhívást intézett a zsidó lakossághoz 50 ezer font összegyűjtésére a zavargások károsultjai javára.

40.000 idegen állampolgár kérte tartózkodási engedélye meghosszabbítását

Bucuresti, május 29. Holnap az utolsó határidő, ameddig a külföldi állatvalók irataikat előterjeszthetik az idegenellenőrzési hivatalokhoz, amelyek hétfőn kezdik meg a feldolgozási munkálatokat. Több mint 40.000 idegen állatvaló kérte tartózkodási engedélyének meghosszabbítását.

Rehabilitáltak a hivatalos lap igazgatóját

Bucuresti, május 29. A Monitorul Oficialban megjelent dekretum által Alex Banescu, a hivatalos lap igazgatóját visszahelyezték állásába. Mint ismeretes, Banescu ellen parlamenti vizsgálatot indítottak, amely rehabilitálásával végződött.

Capablanca

már 2 ponttal vezet

Moszkva, május 29. (Rador.) A nemzetközi sakkverseny állása: Capablanca 8, Botvinnik 6, Lillenhal és Flohr 5 és fél—5 és fél, Lasker és Eliszkasz 5—5 pont.

A timisoarai Coman-Mihalescu sajtóper érdekese epizódja

Timisoara, május 29. Ma tárgyalta a timisoarai törvényesék Coman Augustin főpolgármester sajtóperét, melyet F. Gh. Mihalescu hírlapíró, a Biriu-a című lap szerkesztője ellen indított, aki két évvel ezelőtt az emlékezetes patkányirtási panama kapcsán súlyos vádakkal illette a főpolgármestert.

Az ügyből kifolyólag immár 11 sajtóper volt, míg a mai tárgyaláson Mihalescu, nem tudván bizonyítékokkal alátámasztani vádjait és azt látván hogy az összes tanuk és a felhozott dokumentumok igazolták, ő maga kérte megbüntetését a bíróságtól. A törvényesék 1000 lej fő és 500 lej mellékbüntetést rótt ki az újságíróra, aki fellebbezést jelentett be. Ez a fordulat nagy szenzációt keltett a banati közvéleményben.

CENZURAT

1936. postai
plátte in num
No. 22418/92.

16. Telefon: 8-61. E16
Havonta 110, negyedé-
vre 600, egészévre 12
főldre: Havonta 2.
félővre 12, egészévre 2
detések díjazás szer-
KELET az erdélyi és
dóság egyetlen politika
Ölkéink utánnomását
rás megjelölésével em

A náci-propaganda és a belügyminiszter

Ujra sok szó esik a

gandájáról.
Lupu dr. legutóbbi be-
lágoson állította fel a
Napról-napra gyarapo
amelyek német-barát
Előzetők nincsenek, v
mert a román közvélem-
désével francia-barát —
gis élnek. Diftalanul kü-
nan van ehhez péntük

Inculet belügyminiszter
előtt lakonikus kijelenté-
dést, mondván, hogy en-
gandának összes szála-
hozandó: nem fél e-
sektől, bármilyen szemé-

A gesztus, amellyel a
ket a szavakat elmondó
sokatmondó, a kijelenté-
vésbé hathatós.

Mindenesetre jó dolog
a szakter kezében össze-
lak. De vajon elegendő
hogy nem téved a belügy-
lyen könnyedén intési e-

Az a látvány, amely
bukkanó és egyre meré-
ellenes és németbarát sz-
nyújt, erősebben hat a k-
ügyminiszter azon megr-
hogy kezében vannak a

A belügyminiszter biz-
latot tenne az országna-
szálatok megmutatná a
mondandó mindazt, amit
ról tud, miután ennek is-
hetne az ország, mint
amelyeket támogatva
barát sajtótermékekben.

Ormsby-Gore

Ormsby-Gore neve a
fel a zsidó népi mozgal-
amikor 1917 november
visszafoglalták a török
a cionista álo-u mint
előt volna. Mintha má-
„Jud netaat“-jában m-
zállásnak indult volna
azelőtt tették közé a

Franciai sietve követ-
sem vizsgot, sem köz-
sem természetű kínos
magánosok ne szerezh-
kapitalisták vadászterít-
a nép főljé, ahol munk-
szereznie. Az Anglo Pa-
szövetkezeti alakulatok
talános közhasznú szor-
az új telepítést irányít-
nánk, ha a kiváló am-
volna 1920-ban visszaru-

Különböző politikai é-
tok jöttek létre, között
amely afféle zsidó n-
Weizmannal, Josef Cov-
a francia zsidók részér-
olasz zsidók részéről d-
és Lewy-Biancini örnag-
Ezt a történeti jele-
angol kormány részér-
viselte, aki akkor a b-
volt. Mint politikai öss-
referált a kormányval
mennyelről és pedig mi-
a Balfour-deklaráció sz-

Nagy szükség volt a
barátokra, minthogy
mászó katonai para-
főleg a katonai közigaz-
tábornokok, kimondot-
kát folytatott. Ormsby-
ciai érdekek mindíg e-
zsidó érdekek csorbát
zonnyára neki köszön-
csapatok arab-barát
sára Norman Bentv-
legionáriust neveztek l-
és legfelsőbb bírónak.

Ormsby-Gore tovább-
Békes uton akarta a
Jóviszonyt és Weizma-
emirrel, később az egy-
vol. Amig Ormsby-Gor-